Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat | פּרייז 20 גראָשען | הײַנט 8 זײַטען

נײַער פֿאָלקסבלאַט

אומפּאַרטייאישע פּאָליטיש - געזעלשאַפֿטליכע טאָג - צייטונג

Nr. 182 (1177) | Łódź, Niedziela 7 Sierpnia 1927 | פֿינפֿטער יאָרגאַנג | לאָדז, זונטאָג ט׳ אב תרפ״ז. | Nr. 182 1177

אַדרעס פֿון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאַווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, Tel. 24,71.

פּאָגראָם אין אַ ליטווישׁ שטעטל.

קאָוונאַ, 6 (יט״א טעלעגראַמע) אין שטעטל בראַם האָט אַ שכור׳ע באַנדע כוליגאַנעס אין דער באַגלייטונג פֿון פּאָליציי באַפֿאַלן די יידישע באַפֿעלקערונג און געפּלינדערט פֿיל הײַזער. די באַנדע האָט זיך אַרײַנגעריסן אין 50 יידישע וואוינונגען, וואו אַלע אַנוועזנדע זענען געשלאָגן און געפּייניגט געוואָרן. פֿיל קראָמען זענען צוראַבירט געוואָרן. ס׳זענען אויך געשלאָגן געוואָרן צופֿעליגע דורכגעהער אויף די גאַסן.

די פּאָליציי האָט נאָך אַרעסטירט אַ ריי אַנגעזעהענע יידישע בירגער און זיי אין תּפֿיסה געפּייניגט, אין שטעטל הערשט אַ מורא׳דיגע פּאַניק. קיינער פֿון די אָנפֿאַלער איז ביז איצט נישט פֿאַרהאַלטען געוואָרן. אַ דעלעגאַציע פֿון דער יידישער באַפֿעלקערונג אין בראַם איז אָנגעקומען קיין קאָוונאָ, כדי צו אינפֿאָרמירען בײַ דער צענטראַלער מאַכט.

פּאַר בּאַגנב׳עטע אַ סינאַגאָגע 2 יאָהר תּפֿיסה.

בערלין, 6 (יט״א טעלעגראַפֿיש). פֿאַר׳ן מינכענער געריכט פֿון די גאַשוואוירענע איז פֿאָרגעקומען אַ פּראָצעס פֿון די 2 גנבים, וואָס האָבען באַגנב׳עט די סינאַגאָגע. איינער איז פֿאַרמשפּט געוואָרען אויף 2 יאָהר און שפּעטער אויף 9 חדשים תּפֿיסה.

אַ נייער פּירוש צו „איוב“.

ירושלים. (יט״א). ה׳ דוד יעלין, דער באַקאַנטער העברעאישער פֿילאָלאָג און דירעקטאָר פֿון העברעאישען לעהרער-סעמינאַר אין ירושלים, האָט פֿאַרעפֿענטליכט אַ בוך, וואָס ענטהאַלט אַ נייעם פּירוש צו „איוב“. ה׳ יעלין מאַכט אַ נייע אויסטייטשונג פֿון טעקסט אין פֿיל ערטער. דאָס נייע בוך פֿון ה׳ יעלין ענטהאַלט אויך זעהר ווערטפֿולע באַמערקונגען וועגען דער גראַמאַטיק און סטיל פֿון תנך.

ה׳ יעלין גרייט זיך צו פֿאַרעפֿענטליכען נאָך אַ רייה מאָנאָגראַפֿיעס מיט קאָמענטאַרען צו אַנדערע טיילען פֿון תנך.

דער טרויעריגער סך-הכל פֿון דער פֿאַרפֿלייצונג אין אינדיען.

לאָנדאָן, 6 (אַטע) די לעצטע ידיעות פֿון די געגענדען אין אינדיען, וועלכע האָבען געליטען פֿון דער פֿאַרפֿלייצונג, באַווייזען, אַז די שאָדענס זענען פֿיל גרעסער ווי מ׳האָט פֿריהער גערעכענט. 800 הייזער זענען איינגעפֿאַלען אין טערייכטעט געוואָרען, אויף אַ מרחק פֿון עטליכע הונדערט קילאָמעטער איז חרובֿ געוואָרען די באַהן-ליניע, די צאָהל מענשליכע קרבנות איז זעהר גרויס.

וואָרנונג!

דערמיט וואָרען איך אַלע מיינע ג. קונדען, אז זיי זאָלען נישט געבען קיין שום דעקונג, אָדער גאָרן צו בלייכען מיין נאָמען. עקספּעדיענט אברהם לאַנדוי און בעט וועגען אַלעמען אָנגעלעגענהייטען צו ווענדען זיך דירעקט אין פֿאַבריק.

Blicharnia

I. WAŁACH, Wólczańska 61. 752

שמאַפּערינס
– ווי אויך –
אַ לערן-מעדעל
ווערען זאָפֿאָרט געבריוכט
בײַ בּונים נפֿתּלי אויף
נאַווע - צעגעלניאַנאַ 41a.

פּאַרק העלענאָוו

זונטאָג, דעם 14-טען אויגוסט ד. י. קומט פֿאָר אַ
גראַנדיעזע גאָרטען-פֿערוויילונג
לטובת דער נאַכט-פּאַגאַטאָוויע ביים „לינת הצדק“
מיט אַ אינהאַלטסרייכען פּראָגראַם. פֿאַנטאַזיע לאָטעריע מיט געווינסטע,
ווי: אַ ראַסאָווע האָלענדישע קוה, קאָזעס, שרייב מאַשין, נייה-מאַשין, ראַדיאָ-אַפּאַראַט, אַנצוג-סחורות פּרייז פֿון אַ לאָס 50 גראָשען.
2 אָרקעסטערס. דאַנסינג, שים-בּורעס, לודקעס, פֿענגאַליש פֿייער, קאָנפֿעטי, סערפּענטין.
איינטריטס-בילעטען פֿאַר ערוואַקסענע צו 1.50, פֿאַר שילער און קינדער צו 50 גראָשען. אַ כשר׳ער בופֿעט אויפ׳ן אָרט.

Dnia 5 sierpnia r. b., po długich i ciężkich cierpieniach zmarła i tegoż dnia pochowana została

B. P.

ROZALJA z ZEIDEMANÓW KAZIMIERSKA

przeżywszy lat 78

o czem zawiadamiają pozostali w nieutolonym żalu

Syn, Córki, Synowa, Zięć, Wnuki, Wnuczki i Prawnuczki.

די פֿערוואַלטונג פֿון טישלער-מייסטער-פֿעראיין דריקט אויס דעם טיפֿסטען צער אונזער געעהרטען מיטגליד ה׳ שלמה ראַנאָחסקי צולעב׳ן טויט פֿון זיין פֿרוי

נאַלדע נ״ע

צו דער לויה, וועלכע קומט פֿאָר היינט, זונטאָג, אַ זייגער 12 פֿאַרמ׳ פֿון פּרויער הויז גאַרוטאָוויטש-גאַס 11, ווערען איינגעלאַדען אַלע מיטגלידער צו קומען. 756

די פֿערוואַלטונג.

היילפּעדאַגאָגישע קורסען
פֿאַר שוואַכבעפֿעהיגטע און שווערערציהבאַרע קינדער. שפּראַכשטערונגען (שטאַמלען, פֿויפֿשפּראַכע)

Dr. med. A. Szmirgeld
נערווען-אַרצט.
עלעקטריזאַציעס,
ליכטהיילבעהאַנדלונג.
CEGIELNIANA 6,
tel. 51-89
עמפּפֿאַנגט פֿון 5 — 7 אָבענד

Dr. med.
BRAUN
פּאַלודניאָוואַ 38
טעלעפֿאָן 40-26
צוריקגעקעהרט.
ספּעציאַל-אַרצט פֿאַר הויט און וועענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע.
באַהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספֿאַל)
נעמט אָן פֿון 9—11 פֿריה, און פֿון 5 — 8 אָבענד

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספּעציאַליסט פֿאַר הויט, האָר און וועענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, רענטגען-שטראַהלען און קוואַרץ-ליכט, עלעקטרא-טעראַפּיע.
נעמט אָן פֿון 9—6 און אָבענד.

הכסף יענה את הכל
לאָזען צו דער 5-טער קלאַס
פֿון דער 15-טער מלוכה לאָטעריע
קען מען באַקומען אין דער איינציגער גרעסטער און גליקליכסטער קאָלעקטור

E. LICHTENSTEIN

1) Łódź, Oddział I zamiejski Piotrkowska 72gm. Grand-Hotelu
2) Warszawa, Centrala Marszałkowska 146 obok Kur. por.
3) „ Oddział I miejski Bielańska 3 vis-a-vis Banku Polsk.
4) „ Oddział II miejski Krak. Przedm 37 „ Pomnika Mick.
5) „ Oddział III miejski Królewska 43 „ Giełdy pienięż.
6) „ Oddział IV miejski Królewska 39 „ Ogrodu sask.
7) „ Oddział V miejski Nalewki 42 przy przystanku tramw.
8) Wilno, Oddział II zamiejski Wielka 44, tel. 425.
9) Rozwadów, Oddział III zamiejski w sklepie A.Tochtermana
10) Ciechanów, Oddział 4 zamiejski w sklepie Białostockiego

די ציהונג הויבט זיך שוין אָן ד. 9 טען אויגוסט און דויערט 6 וואָכען
ביז דעם 16-טען סעפּטעמבער ד. י. איינשליסליך

הויפּט-געווינס 600.000 זל.

אַלגעמיינע סומע פֿון די געווינסען כמעט 14 מיליאָן זל.

פּרייז פֿון די לאָזען	1/4 לאָס 50 זל.	1/2 לאָס 100 זל.	1/1 לאָס 200 זל.

יעדער צווייטער נומער געווינט.

אויף פּראָווינץ שיקען מיר אַרויס אָריגינעלע לאָזען תיכף נאָכ׳ן דערהאַלטען די באַשטעלונג און אין דער זעלבער צייט איינגעצאָהלטער סומע אויף אונזער קאָנטאָ אין פּ.ק.אָ. פֿאַר לאָדז 64.209 פֿאַר וואַרשאָ 9.374 אָדער גאַגען פּאָסט-נאַכנאַהמע.

אַכטונג: אונזער צענטראַלע אַלס אַקוויזיציאָנירטע און קאָנצעסיאָנירטע טויש-קאַנטאָר דורכ׳ן פֿינאַנץ-מיניסטעריום ערלעדיגט: קויף און פֿערקויף פֿון אַלערליי מלוכה-פּאַפּירען, דאָלאַרובלעם און אַנד. ווערט-פּאַפּירען אויך אַלערליי אויסלענדישע וואַלוטע און גאָלד זילבער און פּאַפּיר.

די פֿירמע עקזיסטירט זייט 1835 יאָהר.

די גאנצע וועלט פראטעסטירט

געגען אויספיהרען דעם אורטייל איבער סאקא און וואנזעטי.

מאניפעסטאציעס אין פראנקרייך. — פראטעסטען און דעמאנסטראציעס פון ענגלישע ארבייטער. — דעלעגאציע פון פראפעסיאנעלען אינטערנאציאנאל. — היינט דעמאנסטראציעס איז דער גאנצער וועלט. — גענעראל־שטרייס אין אמעריקא און ארגענטינא. — בריף פון די פער'משפט'ע.

באמבען־אטענטאטען אין אמעריקא.

פאריז 6 (אטע) אין ליל זענען נעכטען פארגעקומען מאניפעסטאציעס וועגען דעם ענין סאקא און וואנזעטי. ס'איז פארגעקומען א צוזאמענשטויס צווישען די מאניפעסטאנטען און דער פאליצי. דער בירגערמייסטער פון ליל האט ארויסגעשיקט צום אמעריקאנער אמבאסאדאר אין פאריז א דעפעשע אין וועלכער ער בעט צו אינטערווענירען, אז סאקא און וואנזעטי זאלען בעפרייט ווערען.

לאנדאן 6 (אטע) די פאליטישע און קרימינעלע פאליציי האבען אונטערגענומען שריט אפצוהיטען די אמעריקאנער אמבאסאדע, אין צוזאמענהאנג מיט די מיטינגען און מאניפעסטאציעס לטובת סאקא און וואנזעטי. די לייבאר־פארטיי האט ארויסגעשיקט צום אמעריקאנער פרעזידענט א דעפעשע, וועלכע פראטעסטירט געגען דעם אורטייל און נויבערנאטאר פולער.

פאריז 6 (אטע) אויף דער געהיימער זיצונג פון אינטערנאציאנאלען קאנגרעס פון די פראפעסיאנעלע פעראיינען איז בעשלאסען געווארען צו שיקען א דעלעגאציע צום אמעריקאנער אמבאסאדאר, כדי צו אינטערווענירען פאר די פער'משפט'ע סאקא און וואנזעטי.

פאריז 6 (סט. טעל.) דער אמסטערדאמער אינטערנאציאנאל האט אויסגעארבייט אלע גרויסע שטעט אין דער וועלט אויף זונטאג (היינט) איינצוארדנען מאניפעסטאציעס מיט די לאזונגען צו בעפרייען סאקא און וואנזעטי.

א דעלעגאציע פון פארשטעהער אין אלע לענדער האבען אינטערווענירט ביים אמעריקאנער אמבאסאדאר לטובת סאקא און וואנזעטי.

לאנדאן, 6 (צט"א). היינטיגע נאכט זענען אויף 4 וואקזאלען פון דער אונטערערדישער באהן, פארגעקומען 4 שטארקע אויפרייסען. די פאליציי מאכט מעלדען, אז פון די אויפרייסען זענען אין דער גאנצער אומגעגענד פון בראדוויי ארויסגעפאלען די שויבען פון די פענסטער. עס זענען דא זעהר פיל פערוואונדעטע. עטליכע מענשען זענען זעהר שווער פערוואונדעט געווארען.

ווי די פאליציי מעלדעט זאלען די באמבעס האבען געווארפען געווארען דורך אנארכיסטען אין צוזאמענהאנג מיט דעם ענין סאקא און וואנזעטי.

ראפיד־סיטי, 6 (סט. טעל.) די צאהל דעטעקטיווען וואס היטען דעם פרעזידענט איז פערגרעסערט געווארען צוליב די אטענטאטען אין ניו־יארק.

פילאדעלפיא, 6 (סט. טעל.) היינט האט אויפגעריסען א באמבע אין א קירכע. עס זענען פיל דער'הרג'עטע און פערוואונדעטע. די פאליציי האט געפונען אין דער קירכע נאך א באמבע, וועלכע האט צום גליק נאך נישט געהאט אויפגעריסען.

באסטאן, 6 (סט. טעל.) נעכטען איז אונטערגעצונדען געווארען די פורמע, אין וועלכער עס געפינען זיך די פער'משפט'ע סאקא און וואנזעטי. די אונטערצינדעריק — א יונגע פרוי איז ארעסטירט געווארען.

לאנדאן, 6 (אטע) אין בוענאס־איירעס איז אויסגעבראכען א גענעראל־שטרייק אלס פראטעסט געגען דעם פער'משפט'ען סאקא און וואנזעטי.

אין פערגאמין האט מען געווארפען 2 באמבעס. עס קומען פאר אונאויפהערליכע דעמאנסטראציעס.

פאריז, 6 (אטע) סאקא און וואנזעטי האבען ארויסגעשריבען א בריף פון דער טורמע. דער בריף איז פערעפענטליכט געווארען אין דער אמעריקאנער פרעסע.

די פער'משפט'ע ערקלערען, אז זיי זענען נישט בעגאנגען דעם מארד, וועלכען מ'ווארפט זיי פאר.

לאנדאן, 6 (אטע) דער לינקער פליגעל פון די פראפעסיאנעלע פעראיינען האט ערקלערט א דעמאנסטראציע שטרייק אין גאנץ אמעריקא. עס זאלען אויך פערשטארקען די מאטראסען אין ניו יארקער פארט.

שיסעריי אויף דער איטאליעניש־פראנצויזישער גרעניץ.

פאריז, 6 (אטע) אויף דער איטאליעניש פראנצויזישער גרעניץ סטאציע ווענטימיגלא איז געשאסען געווארען א צוג אויף דער פראנצויזישער זייט, קיינער פון די רייזענדער האט נישט געליטען. אין די פראנצויזישע קרייזען האט דער פאקט ארויסגערופען א גרויס פערביטערונג.

ד"ר שאבאד און ה. ד. נאמבערג

פאהרען צו דער רעכט־שוץ־קאנפערענץ.

ווארשא, 6. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). צו דער רעכט־שוץ־קאנפערענץ, וואס קומט פאר אין גענף פאהרען ארויס אויסער די ציוניסטישע דעפוטאטען און סענאטארען אויך די פארשטעהער פון דער פאלקיסטישע־דעמאקראטישער פארטיי ד"ר שאבאד, ה. ד. נאמבערג און משפרניכאוו.

2000 דאלאר פאר דער שול־ארגאניזאציע

האט געשיקט זרבבל פון ארגענטינא.

ווארשא, 6 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). דער דעלעגאט פון צ.י.ש.א זרבבל, וועלכע האט געמאכט א רייזע איבער ארגענטינא, האט היינט צוגעשיקט דער יודישער שול־ארגאניזאציע 2000 דאלאר.

פרוב־חזנים אין דער טלאמאצקער סינאגאגע.

10 פערזאן פערוואונדעט.

ווארשא. 6 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) נעכטען האט אין דער טלאמאצקער סינאגאגע געדאווענט אויף פראבע דער לובלינער חזן טייכלער. צום דאווענען איז געקומען א גרויסער עולם. ס'איז געווען אזא שטופעניש, אז 10 פערזאן זענען פערוואונדעט געווארען.

קאנפיסקירט „זא סוואבאדו".

ווארשא 6 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) דער היינטיגער נומער פון דער רוסישער צייטונג „זא סוואבאדו" איז קאנפיסקירט געווארען פאר א נ'ארטיקעל אין דער פראגע פון די רוסישע עמיגראנטען.

ספארט־פלעצער פאר יודישע פעראיינען.

ווארשא. 6 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) דער ווארשעווער מאגיסטראט האט בעשטימט 2 שפיל־פלעצער פאר די יודישע ספארט־קלובען „מכבי" און „שטערן".

רעזולטאט פון די וואהלען צום ציוניסטישען קאנגרעס.

ווארשא, 6 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) די לעצטע רעזולטאטען פון די וואהלען צום ציוניסטישען קאנגרעס זענען פאלגענדע: „מזרחי" 7–8 מאנדאטען, עת־לבנות — 4 מאנדאטען, בלאק — 4 מאנדאטען, על המשמר — 1–2 מאנדאטען, התאחדות — 1 מאנדאט, רעוויזיאניסטען 1 מאנדאט.

היי־יעהריגע גערעטעניש גרעסער ווי פאריאהרען.

דער אינטערנאציאנאלער אגרארער אינסטיטוט אין רוים האט פערעפענטליכט א ביולעטין וועגען דעם היי־יעהריגען גערעטעניש. א חוץ קאנאדא איז אין דער גאנצער וועלט דאס גערעטעניש גרעסער ווי פאריאהרען.

פרעזידענט קולידזש רעזיגנירט

ער האט זיין ערקלערונג איבערגעחזר'ט אויף א האטאגארישען אופן.

לאנדאן, 6 (אטע) דער פרעזידענט קולידזש האט בעשטעטיגט זיין ערקלערונג, אז ער וויל בשום אופן נישט מעהר ארויסשטעלען זיין קאנדידאטור אלס פרעזידענט פון אמעריקא. דער פרעזידענט האט אויך ערקלערט, אז ער האט נישט בדעה אין דער נאהענטסטער צייט צוזאמענצורופען די ענטוואפנונגס־קאנפערענץ.

כאלערא עפידעמיע אין ווייס־רוסלאנד

בערלין, 6 (סט. טעל.) פון מינסק מעלדעט מען, אז אין סאוועטיש ווייס־רוסלאנד הערשט די כאלערא עפידעמיע, עס זענען פערצייכענט געווארען 240 פאלען פון כאלערא.

הונגער־שטרייק אין ריגער טורמע.

ריגא, 6 (אטע) דער הונגער־שטרייק אין דער ריגער טורמע, וועלכער האט זיך אנגעהויבען מיט עטליכע טעג צוריק דויערט ווייטער. עס הונגערען 111 ארעסטאנטען, צווישען זיי 25 פרויען. דער הונגער־שטרייק קומט פאר אלס פראטעסט פאר דער דיסציפלין אין טורמע.

מענשליכע קרבנות פון די היצע.

בוקארעשט. 6 (צ.ט.א.) צוליב די גרויסע היצען וואס הערשען אין זיבענבירגען האבען זיך געטראפען עטליכע טויט־פאלען. אין דער שטאט זיבענבירגען אליין זענען געפאלען 7 מענשען.

350 טוריסטען אין ארץ־ישראל.

יפו. (י. ט. א.) דא איז אנגעקומען די שיף „קאל־פארניע" מיט 350 טוריסטען. די טוריסטען וועלען פערווילען אין ארץ־ישראל א וואך־צייט.

אהער „גאט" מיט א מאראם „געטין"

חיפה (יט"א) פון הונס אין סיריען טיילט מען מיט, אז א געוויסער סאלימאן אוירי האט דארט אנגעהויבען א „נביא'אישע־טעטיגקייט". דער „נביא" רופט צונויף מאסען־מיטינגען אויף וועלכע ער רעדט ארויס מיט „נביא'אישע" רעדעס, אנרופענדיג זיך אליין „גאט" און זיין פרוי „געטין". ארום דעם נייעם „נביא" זאמלען זיך גאנצע מחנות פאנאטיקער און עס קומען פאר גרויסע אומאנטורעס און אפילו שיסערייען. צווישען דער בעפעלקערונג לאזט זיך בעמערקען א געוויסע בעאונרוהיגונג אין צוזאמענהאנג מיט דעם דאזיגען אויסטערלישען געשעהעניש.

די פייערליכקייטען פון ערעפנען די „פרידענס־בריק"

וועלען ביי־וואוינען הויכגעשטעלטע אמעריקאנער און ענגלישע פערזענליכקייטען.

לאנדאן 6 (צט"א). בעת דער ערעפנונג פון דער „פרידענס־בריק, וועלכע פעראייניגט די פעראייניגטע שטאטען מיט ענגליש קאנאדע, וועלען אנוועזענד זיין מצד אמעריקא דער וויצע פרעזידענט גענעראל דאוס און דער אויסערן־מיניסטער קעלאג און מצד ענגלאנד דער קרוינפרינץ און דער פרעמיער באלדווין.

ענגליש־קאטוילישע פילגרימען אין ארץ־ישראל.

לאנדאן, (י.ט.א.) פון דאנען איז אפגעפאהרען אין די ערשטע אפיציעלע ענגליש־קאטוילישע פילגרימען־עקסקורסיע. די עקסקורסיע פון די פילגרימען וועט בעזוכען אונטערוועגס אלעקסאנדריע און עגיפטען, און דאן וועט זי אפפאהרען קיין ביירוט און פון דארט קיין ירושלים. בעת זייער אויפענטהאלט אין היילינגען לאנד, וועלען די ענגליש־קאטוילישע פילגרימען בעזוכען בית־לחם, נצרת, גליל, יריחו און די אומגעגענד פון ירדען.

פאר־קאנפערענץ פון אראבישער יוגענד.

יפו. (י.ט.א.) דא איז אפגעהאלטען געווארען א פערזאמלונג פון דער אראבישער יוגענד. עס איז בעהאנדעלט געווארען די פראגע פון פארבערייטונגען צו דער אלגעמיינער קאנפערענץ פון דער אראבישער יוגענד אין ארץ־ישראל.

ביידע זענען זיי פאשיסטען.

א דועל צווישען א יוד און אן אנטיסעמיט.

רוים, (יט"א) ד"ר פאולא לעווי, דער סעקרעטאר פון דער יודישער קהלה אין פאדוא, וועלכער איז פריהער געווען דער ליטער פון דעם פאשיסטישען פרעסע ביורא און איז נאך צו־היום איינער פון די פיהרענדע פאשיסטען אין פאדוא, האט ארויסגעפאדערט אויף א דועל דעם סעקרעטאר פון דער פאשיסטישער סטודענטען־ארגאניזאציע אין פאדוא לואידזשי מעגיני. די סיבה פון דועל איז דאס, וואס מעגיני פיהרט א געוואלדיגע אנטיסעמיטישע פראפאגאנדע און שרייבט רפילות געגען יודען און יודענטום.

דער דועל האט געדויערט כמעט 2 שעה. בעת דער קאמף האט מעגיני בעקומען צוויי וואונדען אין קאפ און 3 וואונדען אין ארעם. דר. לעווי האט בעקומען נאר איין לייכטע וואונד אין רעכטען ארעם.

צום סוף האבען די אנוועזענדע דאקטוירים פון ביידע צדדים ערקלערט מעגיני'ן אלס אומפעהיג צום ווייטערדיגען קאמף און אלס בעזיגטען. די געגנער זענען זיך פונאנדערגעגאנגען נישט דערלאנגענדיג זיך די הענד.

טאראשעווסקי אנגעקלאגט „הומאניטע"

פאריז, 6. (סט. טעל.) דער אויסערן מיניסטער פון דער אוקראינישער פאלקס־רעפובליק אין פאריז ה' טאקארזשעווסקי האט לויט דער אינפארמאציע פון די עמיגראנטישע קר". זען, צוגעצויגען צום געריכט די קאמוניסטישע צייטונג „הומאניטע", וועלכע האט במשך פון די לעצטע טעג פערעפענטליכט א רייהע דאקומענטען, וואס זאלען בעווייזען די פערבינדונג פון די עמיגראנטישע פעטליוריסטישע קרייזען מיט אפיציעלע ענגלישע פערזאנען.

דער פראצעס, ווען ער וועט פארקומען, פערשפרעכט צו זיין זעהר אינטערעסאנט.

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז. 7. אויגוסט 1927.

לאָדז. 7. אויגוסט 1927

אין קאַמף מיט׳ן אַנטיסעמיטיזם.

די יודען אויף דער נאָהענטסטער מינאָריטעטען־קאָנפערענץ.

די נאָטירליכע סאָלידאַריטעט צווישען די יודישע און די אַנדערע נאַציאָנאַלע מינאָריטעטען וועט ווערען דער שטאַרקסטער און ווירקזאַמסטער פאַרטיידיגונגס־מיטעל געגען דעם הערשענדען אַנטיסעמיטיזם אין די פאַרשידענע אייראָפּעאישע לענדער, און עס איז אין דעם פּרט אַן׳אינטערעסאַנטער סימפּטאָם, וואָס, למשל, דאָס צוזאַמענגעהן פון דער יודישער מיט דער אונגאַרישער מינאָריטעט אין טשעכאָ־סלאָוואַקיי אויף דעם לעצטען מינאָריטעטען־קאָנגרעס האָט אונז איינגעטראָגען די ערקלערונג פון דעם אונגאַרישען פּרעמיער גראַף בעטלען, אַז דער נומערוס קלאַוזוס אין אונגאַרן איז ניט מעהר ווי אַ פאַרביי־געהענדיגע ערשיינונג, וועלכע וועט באַלד פאַרשווינדען—אַנ׳ערקלערונג. וואָס האָט אין זיך אמת טאַקע נישט קיין גרויסע פּאָליטישע ממשות, וואָס האָט אָבער פאָרט, ווי געזאָגט, אַ סימפּטאָמאַטישע באַדייטונג.

סוף־כל־סוף טאָר מען דאָך נישט פאַרגעסען, אַז דער מינאָריטעטען־קאָנגרעס, אַלס שטענדיגע אינטערנאַציאָנאַלע פּאָליטישע אינסטיטוציע, האַלט יעצט ערשט ביים סאַמע אָנהויב פון זיין אַנטוויקלונג, מיט צוויי יאָהר צוריק איז געשאַפען געוואָרען די ערשטע איניציאַטיוו־גרופּע, וועלכע האָט רעפּרעזענטירט איינגעבען 13 מינאָריטעטס־גרופּען — היינט, נאָך קנאַפּע צוויי יאָהר עפענטליכער פּאָליטישער אַרבייט, איז דער מינאָריטעטען־קאָנגרעס געוואָרען אַנ׳אָנגעזעהענע אינטערנאַציאָנאַלע אינסטאַנץ, מיט וועלכער מען רעכענט זיך אין דער גאַנצער וועלט, און וועלכער די פעלקער־ליגע הויבט אויך שוין אָן שענקען אַלץ מעהר אויפמערקזאַמקייט.

דער מינאָריטעטען־קאָנגרעס, אַלס שטענדיגע אינסטיטוציע, איז, אַזוי צו זאָגען, די קליינע פעלקער־ליגע. דאָ זיצען פאָרשטעהער פון קליינע נאַציאָנאַלע גרופּען, באַקאַנטע און ווייניגער באַקאַנטע, אייראָפּעאישע און האַלב־אַזיאַטישע, וועלכע מען דערקענט באַלד אין זייער אויסערליכער עקזאָטישקייט און פּראָמאַרטיגקייט.

מען זעהט צווישען די דעלעגאַטען מיט ווייסע האָר און שאַרפע, שמאָלע פּנים׳ער, ברייטע, הויך־געוואָקסיגע דייטשען מיט מאַכטיגע ליסינעס; קאַטאַלאָניער פון שפּאַניען מיט קופּער־רויטע פּנים׳ער און גרויסע שוואַרץ־מוטיגע אויגען; מאַקעדאָניער פון יוגאָסלאַוויע מיט ווייסע שירמען אויף די קעפּ און מיט ברייטע, אויסגעאַרבעטע הויזען, ווי ביי־ערישע קליידער: מען זעהט לאַנגע און דאַרע קראָאַטען פון איטאַליען און שטאַרק מיט רויטע מיצלען אויף די שמאָלע קעפּ, פון וועלכע עס גליהען גרויס קליינע, שאַרפע אויגען: מען זעהט רוטענער מיט גראָבע העמדער אַרויסגערוקט איבער די הויזען — און מען זעהט נאַטירליך אויך יודען פון פאַרשידענע לענדער, וואָס קומען זיך אָפט צונויף אין דער ווינער צענטראַלע פון דער אינטערנאַציאָנאַלער מינאָריטעטען באַוועגונג צו פאַרשידענע זיצונגען און קאָנפערענצען.

אין ווין געפינט זיך אויך דאָס ביוראָ, וואָס גרייט צו דעם קומענדיגען קאָנגרעס. דער אָרגאַניזאַטאָר פון מינאָריטעטען־קאָנגרעס, דר. אַמענדע, אַ דייטש פון עסטלאַנד, האָט איבערגעגעבען פאַר אַ יודישען זשורנאַליסט די וויכטיגסטע אינפאָרמאַציעס בנוגע די ביז איצטיגע אַרבייטען פון דער מינאָריטעטען־אָרגאַניזאַציע און אויך בנוגע דעם פּראָגראַם פון קומענדיגען קאָנגרעס.

דער קאָנגרעס וועט געעפענט ווערען דעם 22־טען אויגוסט אין זשענעוו מיט אַ רעדע פון׳ם ביז איצטיגען פּרעזידענט דר. ווילפאַן, סלאָווענישען דעפּוטאַט אין איטאַליען, וועלכער וועט אָפּגעבען אַ בעריכט וועגען דעם שטאַנד פון דער מינאָריטעטען־באַוועגונג אין אייראָפּאַ בכלל און וועגען דער לאַגע פון די איינצעלנע מינאָריטעטס־פעלקער אין די פאַרשידענע לענדער.

דערנאָך וועלען פאָרטראַגען מיט רעפעראַטען לעאָ מאָצקין. דער פּרעזידענט פון קאָמיטעט פון די יודישע דעלעגאַציעס אין פּאַריז: דער יודישער דעפּוטאַט פון ליטע ד״ר ראָבינסאָן; פּראָפעסאָר לאַוטערסאָן פון ריגאַ און אַנדערע, וועלכע וועלען באַהאַנדלען די פראַגען וועגען דער גלייכבערעכטיגונג פון די מינאָריטעטען שפּראַכען אין שול־געריכט און אין אַלגעמיינעם עפענטליכען לעבען.

די עקאָנאָמישע און יורידישע זייטען פון דעם מינאָריטעטען־פּראָבלעם: פראַגען פון סאָציאַלער הילף און פון בעזונדערען אינטערנאַציאָנאַלען שוץ פאַר יענע, נאַציאָנאַלע מינאָריטעטען, וואָס געפינען זיך, צוליב וועלכע ס׳איז סיבות, אין אַן׳אויסערגעוועהנליך־שלעכטער לאַגע — ווי, למשל, די יודישע מינאָריטעט אין רומעניען.

אַ חוץ דעם וועלען געהאַלטען ווערען רעפעראַטען וועגען דער בעדראָהונג פון׳ם אינטערנאַציאָנאַלען שלום דורך אונטערדריקונג פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען, אויך וועגען דער קואַליפיקאַציע פון דער מלוכה און די רעכט פון דער מינאָריטעט, וועגען אָרגאַניזאַציע, פּראָפּאַגאַנדע א. אַ. וו.

דער איצטיגער קאָנגרעס — זאָגט דר. אַמענדע — וועט האָבען אַ בעזונדער גרויסע באַדייטונג פאַר דער ווייטערדיגער ענטוויקלונג פון דער מינאָריטעטען־באַוועגונג! —

נ. י. ט.

זיי האַלטען נישט פון חורבן.

פּראָקלאַמירט אַ פרעהליכקייט־רעפּובליק אין בעלגיען.

נישט קיין פּאָליטיק, אויך נישט קיין שטאָט אַרטיקעל פאַר לייט איז דאָס, נאָר אַ בעשרייבונג פון אַ געשעהעניש וואָס האָט זיך פאַר מיינע אויגען אָפּגעשפּילט.

אַ רעפּובליק אין בעלגיען! ווי פּאַראַדאָקסאַל דאָס זאָל נישט קלינגען בפרט נאָך אין די מקומות, וואו דאָס וואָרט אַליין „איבערגיצוועבען דעם רעזש׳ים" רופט אַרויס אַ שרעק אין די רייען פון די תושבים. נאָך מעהר וואונדער די פּראָקלאַמירונג פון דער רעפּובליק איז פאָרגעקומען רוהיג און שטיל, לויט אַ פריהער אויסגעאַרבייטען פּלאַן.

קיינע בלוטפאַרגיסונגען, קיינע מענשליכע קרבנות האָט די איבערקעהרעניש (אויב מען קען עס אַזוי אָנרופען) נישט אַרויסגערופען. די פּאָליציסטען — די קעניגליכע דינער האָבען מאַרשירט זייט ביי זייט מיט די יונגע רעוואָלוציאָנערען — דער רעפּובליקאַנישער גוואַרדיע, בראש מיט זייער ערשטען ניי־אויסגעוועהלטען פּרעזידענט מסיע וו אַ ר אָ ק י ע. די גרעניצען פון דער געשאַפענער רעפּובליק פאַרשפּרייטען זיך נישט איבער גאַנץ בעלגיען, נאָר זענען לאָקאַליזירט אין דער הויפּטשטאָט פון וואַלאָניען ליעזש. דער רעוואָלוציאָנערער, פריי רעפּובליקאַנער גייסט איז קענטיג נישט געווען מסוגל צו געווינען די סימפּאַטיעס פון דער גאַנצער שטאָטישער באַפעלקערונג.

די רעוואָלוציע האָט זיך צופלאַקערט... אין מזרח זייט פון שטאָט, אויף אַ קליינעם אינזעל־טייל, וועלכער איז איינגעשלאָסען צווישען דעם רעכטען ברעג מוז און דעם טייכעל אורט, אַ קוואַרטאַל, וועלכער איז באַוואוסט אין דער וואַלאָנישער פּראָווינץ אונטער׳ן נאָמען: „אוטר מויז" ד. ה. „מעבר למויז" אין אָט אין דעם קוואַרטאַל האָט עס די טעג געפלאַקערט די פאָהן פון דער ניי געגרינדעטער „פרייער רעפּובליק ד׳אוטר מויז". 100,000 מאַן האָבען אין גרויסען עקסטאַז מאַרשירט איבער די גאַסען פון דעם קוואַרטאַל „אוטר מויז". און אונטער די טענער פון דעם ספּעציעל־געשאַפענעם רעפּובליקאַנישען המנון האָבען יונג און אַלט, מאַן און פרוי אָן אונטערשיד פון קלאַסען און שיכטען באַגריסט די יונגע רעפּובליקאַנישע גוואַרדיע. דרך אגב איז כדאי צו באַמערקען, אַז אַ ספּעציעלע קאָמיסיע פון וואַלאָנישע מוזיקער האָט זיך באַשעפטיגט מיט׳ן שאַפען פון רעפּובליקאַנישען הימן.

נאָכ׳ן טורנעע איבער דער גאַנצער רעפּובליקאַנישער טעריטאָריע האָט זיך דער עולם רעוואָלוציאָנערען צונויפגעזאַמעלט אויפ׳ן רעפּובליקאַנישען פּלאַץ — איזער־פּלאַץ, וואו די אָנפיהרער פון דער איבערקעהרעניש האָבען גענומען דאָס וואָרט, כדי צו דערקלערען דעם עולם די צילען פון דער געגרינדעטער מלוכה... — אַרויסרייסען צוזאַמען די עצבות, דעם טרויער, וואָס האָט זיך פאַר די 4 מלחמה־יאָהרען אַריינגעשלייכט אין די הערצער פון אונזער וואַלאָנישער באַפעלקערונג. צום דערווין פון פרייהייט, גלייכהייט און ברידערליכקייט, וואָס די פראַנצויזישע רעפּובליק ברענגט אונז אַלס מתנה מוזען מיר נאָך צושליסען אונזערע אייגענע ספּעציפישע וואַלאָנישע הצטרכותן

היימליכקייט, לוסטיגקייט

און לעבעדיגקייט.

דאָס מוז זיין דער ווינקעל־שטיין, דער פונדאַמענט, אויף וועלכען אונזער נייע רעפּובליק זאָל זיך באַזירען; דאָס דאַרף זיין דער דריילינג, דער חוט המשולש, וועלכער דאַרף צוזאַמענגעמען און צונויפבינדען אַלע צווייטעטע, צעשפּרייטע, פאַראָרימטע און פאַרקלאָגטע וואַלאָנישע הערצער און אין זיי אַריינגעבלאָזען אַ נייעם רוח־החיים, אָפּפרישען דעם לעבענס־גייסט. נידער מיט׳ן איכה ניגון, נידער מיט׳ן יאָמערקלאָג און זאָל לעבען דאָס אייביג היימליכע, לוסטיגע און לעבעדיגע וואַלאָניען!

דאָס איז אין קורצען געווען דער לייטמאָטיוו פון אַלע אַרויסגעזאָגטע דרשות און רעדעס.

און כדי טאַקע צו ווירקען אויפ׳ן המון, כדי צו דערוויזען פעסטליכערליך, אַז אַ נייע תקופה הויבט זיך אָן אין דעם לעבען פון דעם וואַלאָנישען קוואַרטאַל איז געבראַכט געוואָרען אַ מאַנעקען, אַ ליאַלקע אין עלעגאַנטע, צעריסענע מלבושים און מיט דעם דאָזיגען טימוואַל פון דעם נעכטיגען וואַלאָנער האָט זיך דער עולם געלאָזען צום ברעג טייך, אויפ׳ן גרענעץ פון דער רעפּובליק. נאָך אַ קורצער תפלה־צערעמאָניע האָט דער „תליון" אַרויסגעוואָרפען אַ פּינטעל מיט אַ שווערען שטיין אויפ׳ן האַלז פון׳ם קרבן און איהם אַריינגעוואָרפען אין רעכטען מיט׳ן טייך. מיט אַ הייליגען ענטוזיאַסטישען הורא־געשריי איז די אויסערליכע צערעמאָניע פאַרענדיגט געוואָרען. און דעמאָלט איז דער פּרעזידענט מיט דער גאַנצער סוויטע דערשינען אויף דער עסטראַדע.

מיט אַ רעליגיעזער אַכטונג און רעספּעקט ענטבלויזען די מאַנספּייט זייערע קעפּ און איבער דער גאַנצער רעפּובליקאַנישער טעריטאָריע טראָגט זיך מיט התלהבות און ברען דער אָקאָרשט בעשאַפענער הימן. די ווערטער צום הימן האָט אָנגעשריבען דער באַוואוסטער פראַנצויזישער ליטעראַט גאַסטאָן מילא, וועלכער שטאַמט פון וואַלאָניען. מילא איז אויך בעשטימט געוואָרען אַלס אַמבאַסאַדאָר אין פּאַריז. איך גיב דאָ איבער די דריי סטראָפען פון דעם הימן פון דער אוטר־מויז־רעפּובליק אין דער יודישער איבערזעצונג:

די רעפּובליק פון דער זייט טייך
איז די יונגסטע אויף דער וועלט;
נישטאָ דאָרט קיין „רויטע", נישטאָ
דאָרט קיין „ווייסע"
פאַר׳ן געזעץ זענען דאָרטען אַלע
גלייכגעשטעלט.

נישטאָ מעהר קיין דאגות וועגען
ברויט, שוך און קלייד
דער כוס זאָל זיין אונזער איינציגע
שפּייז,
לאָמיר פריי זינגען דעם בורגונדער
ווייַן
און וואַסער לאָזען פאַר די מייז.

הויב איך דעם כוס פאַר דער יונגער
רעפּובליק
זיי איהר אייביג פריי אַל־זמן די
לעבסט אויף דער ערד,
אַ לחיים זאָלסטו מאַכען אויפ׳ן
פעסטען ווייַן שטענדיג
נאָר דער איז אַ העלד, ווער דעם
גלעזעל אויסקערט.

אין דעם זעלבען טאָג זענען אויך פייערליך נאָמינירט געוואָרען אַמבאַסאַדאָרען, פאָרשטעהער פון דער „פרייער רעפּובליק ד׳אוטר מויז" איבער דער גאַנצער גרויסער וועלט, ווי פּאַריז, לאָנדאָן, בריסעל א. א. וו. און שוין תיכף צום ערשטען אָוונט האָט דער נייער פּרעזידענט בעוויזען וואָס ער קען, האָט בעפוילען ביים בורגמייסטער, אַז אַלע קאַפעען, רעסטאָראַנען, קאַבאַרעט, דאַנסינגס אין דער שטאָט ליעזש קענען זיין אָפען ביז צוויי אַזייגער אין דער נאַכט אַנשטאָט ביז 1, ווי דאָס איז דערלויבט געווען ביז איצט. אַ שעה הוליען — אַ שעה ל ע ב ע ן איז אויך עפּעס ווערט! און דאָס האָט טאַקי גורם געווען, אַז דער פּרעסטיזש פון דעם ערשטען פּרעזידענט וואַראָקיע, איז קאָלאָסאַל געשטיגען אין משך פון אַ גאַר קורצער צייט. דער זשעסט פון ערשטען פּרעזידענט האָט אַרויסגערופען אַ גרויסע באַגייסטערונג צווישען די לוסטיגע וואַלאָנער, און ריכטיג אום האַלבער נאַכט האָט זיך דער עולם געלאָזען פּראָוועון חצות לעבען דער רעזידענץ פון פּרעזידענט אויף קע־דע־ל׳אורט. מיט טענץ און געזאַנג האָט דער צוזעצטער עולם סאַליוטירט, באַגריסט זייער שעף און איהם געוואונשען אריכת ימים על כסא המלכות.

און ווען דער שפּעטער זייגער פון׳ם הויכען קאַטעדראַל־טורעם האָט געקלונגען צוויי האָט דער עולם זיך גאַנץ געלאַסען, רוהיג אַוועקגעצויגען אין זייערע הייזער: קיינע פּאָליטישע אָנשולדיגונגען האָבען נישט געשטערט דעם אויסערגעוועהנליכען יום טוב.

און אָט אויף אַזאַ אופן איז פאָרגעקומען די פּראָקלאַמירונג פון דער עקסטראָאָרדינערער רעפּובליק אויף דער טעריטאָריע פון דער בעלגישער מאָנאַרכיע.

ישראל מולער.

„אונזער"
אייגענע וועלט־מלחמה.

פאָריגע וואָך האָבען מיר געהאַט גערעדט וועגען דעם 13־טען יאָהרצייט פון דער וועלט מלחמה. „קליינע" און „אונטערדריקטע" פעלקער זענען געוואָרען פריי, באַקומען דאָס רעכט אויף אַן׳אומאָפּהענגיגער און זעלבסטשטענדיגער עקזיסטענץ. דער באַגריף פון נאַציע און נאַציאָנאַלער אידעע האָט זיך אויסגעשיילט און געוואָרען קלאָרער און דייטליכער, אָנגענומען, קען מען זאָגען, פון דער גאַנצער וועלט. קיין שום גרויסער פּאָליטישער פּערזענליכקייט פון די היינטיגע גרויסע מלוכות, קיין פּואַנקאַרע אָדער באַלדווין, קיין וואַנדערוועלדע אָדער מאַסאַריק, קיין טשעמבערלען אָדער שטרעזעמאַן, וועט היינטיגען טאָג נישט איינשטעלען אין קאַמף אַ צווייפעל, צי יודען זענען אַ נאַציע מיט אייגענע נאַציאָנאַל־פּאָליטישע אינטערעסען אָדער נישט מעהר, ווי אַ שטיקעל צוטשעפּעניש צו אַנדערע נאַציאָנאַלע איינהייטען.

האָבען מיר אָבער געקאָנט וויסען, אַז אַכט יאָהר נאָך דעם פרידען פון ווערסאַל, אַכט יאָהר נאָכדעם ווי עס זענען געשאַפען געוואָרען אַזעלכע מלוכות ווי ליטע, לעטלאַנד און עסטלאַנד, זאָל ביי יודען אַליין ענטשטעהן אַ שטרייט צוליב דעם, וואָס פון אייגענעם הויז אַרויס וועלען זיך לאָזען הערען געשרייען און פּראָטעסטען געגען דעם פּרינציפּ פון יודישער נאַציאָנאַליטעט?

נאָך דער שענדליכער סצענע, וועלכע איז אָפּגעשפּילט געוואָרען פאַר די אויגען פון דער ווערסאַלער קאָנפערענץ און וואָס זיכער בלייבט אין דער יודישער געשיכטע אַלס ביישפּיל פון צייטווייליגער צופאַלעניש און זעלבסט־דערנידעריגונג, נאָך דעם ווי פראַנצויזישע יודען האָבען געהאַט דעמאָלט נישט צו שעהמען זיך, פאַר דעם, ווי פראַנצויזען פאַרהערליכען זייער נאַציאָנאַלע אידעע, און האָבען געמאַכט דעם פאַרזוך „אַראָפּצורייסען" די יודישע נאַציאָנאַלע אידעע — נאָך דעם האָט מען געקאָנט גלויבען, אַז די דאָזיגע שטימען וועלען אויף שטענדיג ענטשוויגען ווערען, ווייל מעהר ווי דאָס מאָל זענען זיי דאָך קיינמאָל נישט געשטעמפּעלט געוואָרען אַלס שאַנדע און פאַרראַט...

אָבער מיר האָבען נאָך אַמאָל געהאַט אַ פּעולה: זיי לעבען און ווילען נאָך לעבען. זיי ווילען נאָך איינווירקען אויף דער ענטוויקלונג פון אונזער פאָלק. זיי ווילען נאָך רעדען אין נאָמען פון פאָלק...

פאַר אונז האָט זיך, אַלזאָ, די מלחמה נאָך נישט געענדיגט. מיר האָבען נאָך אויסצוקעמפען אַ שווערען קאַמף ביז די שאַנדע, וואָס מיר לעבען איצט דורך מיט דעם אויפטרעטען פון דער „אַליאַנס", „יק״א", „דזשאָינט פאַרין קאָמיטי" און אַנדערע געגען אַ זעלבסטשטענדיגער יודישער נאַציאָנאַלער פּאָליטיק וועט זיך נישט קענען איבערחזר׳ן.

ה. גראָסמאַן.

Dr. Z. Rakowski

ספּעציאַליסט פאַר אויערן־, נאָז, האַלז־ און לונגען־קראַנקהייטען.

קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9 טעלעפאָן 27-31

שפּרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. בעהאַנדלט אויך אין לעטשניצע זגערזשער 17

פון 10—11 און נ.מ. פון 2—3

Dr. med. I. WAJNBERG

Cegielniana 47, tel. 26-02

אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעצ. פאַר לונגען־ און האַרץ־קראַנקהייטען, באַשטראַהלונגען אין קינסטליכע באַרג־זון.

עמפאַנגט פון 3—4 נאָכמיטאָג און פון 4—6 אין דער לעטשניצע „חסולקא".

דאס לאדזשער לעבען

נייער פאלקסבלאט
7 אויגוסט 1937.

7 זונטאג ט אב תרצ"ז	אויגוסט זון־אויפגאנג 5.41 זון־אונטערגאנג 7.25 לענג פון טאג 14,12

פלעצער פאר א שטאטישען שפיטאל

(מ) דאנערשטאג איז אונטערן פאר־זיץ פון וויצע פרעזידענט וואיטוואזדזקי פארגעקומען א זיצונג פון קאמיטעט צו בויען דעם אלגעמיינעם שטעטישען שפיטאל. ס'איז בעשלאסען געווארען צו אנערקענען די פלעצער אויף לאגעווניקעס 36 38 פאר דעם פאסיגען ארט אויף צו בויען דעם שפיטאל און זיך ווענדען צום מאגיסטראט, אז ער זאל אנהויבען די אונטערהאנדלונגען וועגען קויפען די פלעצער.

אפגענומען
אונטערשטיצונגס־רעכט.

(ס) נעכטען האבען די פראפעסיאנעלע אנגעשטעלטע פעראייגען בעקומען א מיטטיילונג, אז די פערוואלטונג פון ארבייטסלאזען־פאנד האט בעקומען א נייע פעראָרדנונג פון ארבייטס־מיניסטעריום. לויט דער דאזיגער פעראָרדנונג וועלען פערלירען זייערע ביז־איצטיגע אונטערשטיצונגען: פריילידיגע, וועלכע בעקומען זייערע אונטערשטיצונגען זייט 26 וואכען, און בעווייבטע און פאמיליען־מענשען — אויב זיי נעמען זייערע אונטערשטיצונגען שוין 52 וואכען. אזויב דעם וואס די דאזיגע נייע פעראָרדנונג טרעפט פיל אנגעשטעלטע, האבען די פראפ. אנגעשטעלטע פעראייגען בעשלאסען פארצונעמען א שארפע אקציע, אז די פעראָרדנונג זאל צוריקגעצויגען ווערען.

איבערגעטראגען
א קר.־קאסע־אפטייק

(—) די ערשטע קראנקען־קאסע־אפטייק איז איבערגעטראגען געווארען אויף וואלטשאנסקא רוג קארלא. דער טעלעפאן־נומער פון דער אפטייק איז 60-67.

ארבייטסלאזיגקייט
א שטיקעל סטאטיסטיק

די פאריגע וואך זענען אין לאדז געווען 20.769 ארבייטסלאזע, אונטערשטיצונגען האבען בעקומען 14,163 פערזאן פון זיי 2.726 פון ארבייטסלאזען־פאנד און 11,437 פון די דרינגענדע מלוכה אונטערשטיצונגען.

גייסטיגע ארבייטסלאזע האבען געקריגען פון ארבייטסלאזען־פאנד־52 און פון די דרינגענדע מלוכה אונטערשטיצונגען־2368.

266 ארבייטער האבען אין דער פערגאנגענער וואך פערלוירען זייער ארבייט, פרישע ארבייט האבען בעקומען 836 און ארויסגעשיקט אויף ארבייט זענען געווארען 219 פערזאן.

דער ארבייטסלאזער אמט האט יעצט פריי 109 ערטער פאר ארבייטסלאזע פון פערשידענע פאכען.

אין די אפטייקען.
היינטיגע נאכט־דיזשורען.

(פ) היינט דיזשורירען ביינאכט פאלגענדע אפטייקען: ל. פיעך, (פעטריקאווער 193); מילער (פיעטריקאווער 46); גראשקאווסקי (קאנסטאנטינער 15); בערטנער (ציגעל־גאס 64); ביעלוויעראווסקי (אלעקסאנדער־גאס 37); יאנקיעלעוויטש (אלטער מארק 9).

Dr. med. H. NADEL
17 פיעטריקאווער 17
ספעצ. פון אינערליכע קראנקהייטען
צוריקגעקערט.
בעהאנדלען פון 4 – 6 אין אווענד

24 שעה לאנג געווען אהן טראמוואיען

דאס איז געווען א פראטעסט־שטרייק פאר גרינגשעצען די ארויסגעשטעלטע פאדערונגען פון די טראמוואי־ארבייטער. - דעם 13. ה. ח. זאל זיין אן אלגעמיינער טראמוואי - שטרייק.

(—) פרייטאג אין דערפריה, ווען די לאדזשער איינוואוינער זענען ארויס אין גאס, האבען זיי פלוצלינג בעמערקט א נייעס – נישטא קיין טראמוואיען. דער עולם איז נאך מעהר געווען פערוואונדערט דערפאר, וואס מ'האט זיך אויף קיין שטרייק בכלל נישט גערעכט, און אין די צייטונגען איז אין די לעצטע טעג גארנישט געווען דערמאנט, אז ס'איז מעגליך א טראמוואי־שטרייק.

יעדענפאלס איז מען פרייטאג אין דערפריה געשטאנען פאר א געשעהענעם פאקט: די טראמוואיען האבען נישט קורסירט.

אויב די בעפעלקערונג האט זיך לכתחלה נישט געקענט אריענטירען אין דער געשאפענער שטרייק־לאגע און נישט געוואוסט ווי לאנג דער שטרייק וועט דויערן, — האבען זיך דערפאר שנעל אריענטירט אין דער לאגע די אויטא שאפערן, דראשקעזשעס און פערשידענע אויטאבוסען־בעזיצער, וועלכע האבען זיך גלייך ארויסגעלאזט אין גאס מאכען די אמת'ע „געשעפטן“.

ס'האבען זיך תיכף ארייננעשאוועט קיין לאדז אויטאבוסען פון דער פראווינץ. וועלכע האבען אנגעפאקט מענשען ווי הערינג אין פעסער און זיי געפיהרט פון דער עלג־שטאט צו גייער'ס מארק און צוריק. די דאזיגע קאמוניקאציע־ליניע האבען פרייטאג פערדינט א סך געלד און געפעטען רחמים, אז דער שטרייק זאל דויערן וואס לענגער.

דער טראמוואי־שטרייק איז אבער נאר געווען אן איינטאגיגער פראטעסט, די סיבה פון דעם פלוצלינגען שטרייק איז פאלגענדע:

דעם 19 יולי האבען די לאדזשע טראמוואי - ארבייטער ארויסגעשטעלט פאדערונגען וועגען א לוין־הוספה אויף 25 פראצענט, געבענדיג דערביי דער דירעקציע א טערמין אויף ענטפער ביז'ן 1 אויגוסט, אזוי ווי ביז דעם טערמין איז קיין ענטפער פון דער טראמוואי־דירעקציע נישט געקומען, האבען די טראמוואי־ארבייטער דאנערשטאג איינגעלט אנגעהאלטען אן עקסטרע־פערזאמלונג, וועלכע האט געדויערט ביז פארטאג, צום סוף האט די פערזאמלונג אנגענומען א בעשלוס צו דערקלערען א 24 שעה'דיגען פראטעסט־שטרייק, פאר גרינגשעצען די פאדערונגען פון די ארבייטער.

דער שטרייק איז פארלאפען זעהר רוהיג. די רוהע איז אין ערגיץ נישט געשטערט געווארען. ס'האבען אויך נישט געארבייט די מעכאנישע ווארשטאטען און פארקעהרס אפטיילונג. בלויז די ביוראען פון דער טראמוואי־געזעלשאפט זענען געווען טעטיג.

גלייכצייטיג שטעלען די טראמוואי־ארבייטער ארויס די פאדערונגען וועגען ענדערען די ארבייטס־בעדינגונגען און אפשאפען די סיסטעם פון שטראפען, וואס ווערען ארויפגעלעגט אויף די קאנדוקטארען.

אויף דער אפגעהאלטענער פערזאמלונג איז'ם טאג פון שטרייק האבען די טראמוואי־ארבייטער בעשלאסען, אז אויב ביז'ן 13 אויגוסט וועלען זייערע פאדערונגען נישט בעפרידיגט ווערען, וועט אויסברעכען אן אלגעמיינער טראמוואי־שטרייק, שוין ביז אנ'ענטגילטיגען זיג.

די טראמוואי־געזעלשאפט ערקלערט דערוויילע, אז ערשט די קומענדיגע וואך וועט זי קענען געבען אן ענטפער אויף די ארבייטער־פאדערונגען, נאכדעם, ווי ס'וועט פארקומען א זיצונג פון דער פערוואלטונג.

פון נעכטען אין דערפריה אן האבען שוין די טראמוואיען קורסירט נארמאל.

ס'פאסט נישט „פאסטא“-לעבען!

הערט א מעשה, די „ליטשניקעס“ האבען גאר איבערגעבאפט די מאס.

ווי בעוואוסט איז, אז מען פרעגט אן אויף דער טעלעפאן־סטאציע וויפיל געשפרעכען עס זענען פערגאנגען דורכ'ן „ליטשניק“ — בעקומט מען א תשובה, אז קיין... תשובה קען מען דערויף נישט געבען.

מיר צווייפלען נישט, אז דער חשבון איז תמיד צדק, אבער ס'איז דאך קיין חידוש נישט, אז א מעכאניזם קען אמאל האבען א טעות. און אז אזא בעהויפטונג איז א ריכטיגע, קען דינען דער פאקט, וועגען וועלכען ס'רעדען צווישען די גאנציגע ווארשאווער בלעטער.

ס'איז ערשט א דורך איין חודש צייט, ווי ס'זענען איינגעפיהרט געווארען די טעלעפאן־„ליטשניקעס“ און שוין איז דא צו נאטירען אן אומערגעווענליכען סקאנדאל מיט די איינגעפיהרטע „ליטשניקעס“.

ווי ס'ווייזט זיך ארויס, נאטירען די „ליטשניקעס“ געשפרעכען אפילו פון אזעלכע טעלעפאנען, וועלכע זענען לגמרי נישט טעטיג.

פרטים פון דעם סקאנדאל זענען פאלגענדע: די „בראטניא פאמאץ“ פון די סטודענטען פון ווארשאווער פאליטעכניקום האט זיך געווענדעט דעם 20. יולי צו דער טעלעפאן־דירעקציע מיט דער בקשה אנצוגעבען די צאהל דורכגעפיהרטע געשפרעכען. דעם 22. האט די „בראטניא פאמאץ“ בעקומען א מינדליכען ענטפער, אז איין אפאראט גום. 49 93 האט געהאט 180 געשפרעכען, גום. 89 29-60 - 60 געשפרעכען און גום. 60·414 710 געשפרעכען. דעם סטודענטישען פעראיין איז אויסגעקומען זעהר וואונדערליך די צאהל געשפרעכען פון אפאראט גום. 60 414, וועלכער געפינט זיך אין דעם בוכהאלטער־צימער, וועלכער איז פון 1. יולי אן פערמאכט און קיינער בענוצט זיך נישט מיט דעם טעלעפאן. צוליב דעם האט זיך די „בראטניא פאמאץ“ געווענדעט צו דער טעלעפאן־דירעקציע מיט דער בקשה ארויסצוגעבען זיי די צאהל געשפרעכען שריפטליך.

נאך לאנגע אונטערהאנדלונגען האט די דירעקציע געענטפערט שריפטליך, און דא האט זיך דאס בילד אינגאנצען געענדערט: דער גום. 49 93 זאל שוין האבען געפיהרט נישט 180 נאר 170 געשפרעכען, ביי דעם גום 89 29 איז די צאהל געשפרעכען פלוצלונג געשטיגען פון 60 אויף 280 און די צאהל אויף דעם אומטעטיגען אפאראט האט זיך געענדערט פון 710 אויף 260.

ווי ס'זעהט אויס, רעכענט די טעלעפאן־דירעקציע די צאהל געשפרעכען „אויף אויג“ און זי ווייסט אקעגיש נישט וועגען דער אמת'ער צאהל געשפרעכען. דער סקאנדאל ווערט וואס א מאל גרעסער. דער פאסט־מיניסטער מיעדזינסקי האט זיך פעראינטערעסירט מיט דעם ענין און שוין ארויסגעגעבען א פעראָרדנונג אדורכצופיהרען וועגען עלעמען א גענויע אויספארשונג. אין צוזאמענהאנג דערמיט געהט מען ארום קלאגען, אז דער סיסטעם פון „ליטשניקעס“ זאל געענדערט ווערען. יעדען פאל זאל פערגרעסערט ווערען די צאהל קאנטינגענט־געשפרעכען און דער אפצאהל זאל פערקלענערט ווערען. די גאנצע עפענטליכע מיינונג ערווארט מיט אומגעדולד אויף די רעזולטאטען פון דער אויספארשונג, וועלכע קאן ווייזען מיט וועלכע מיטלען די טעלעפאן־דירעקציע אפערירט.

זעלבסטפערשטענדליך, אז דער זעלבער ענין איז נישט אין א קלענערער מאס אויך גילטיג לאדז, ס'וואלט בדאי געווען, אז די לאדזשער טעלעפאן־אבאנענטען זאלען ביי זיך נאטירען די צאהל דורכגעפיהרטע געשפרעכען און קענען אזוי ארום קוקען די „פאסטא“ (פוילישע טעלעפאן־געזעלשאפט) אויף די פינגער.

ענטלאפען מיט פרעמדע 8,600 זלאטעס

אין דער האנדעלס־אנגעשטעלטער יצחק שאק; א גרויסע חכמה איז עס נישט.

(–) אין דער פירמע „טראנסאן“ (פיעטריקאווער 51) האט א לענגערע צייט געארבייט אלס אנגעשטעלטער דער 18־יעהריגער יצחק שאק (אגראדאווע 11).

פארנעכטען האט שאק בעקומען פון זיין שעף א סומע פון 8.600 זלאטעס, כדי איינצוצאהלען די סומע אין באנק אויף דער קאנטע פון דער פירמע.

ווען ס'זענען אדורך עטליכע שעה און שאק איז נישט צוריקגעקומען, האט זיך די פירמע „טראנסאן“ פערבונדען טעלעפאניש מיט דער באנק, פון וואנען ס'האט זיך בעקומען אן ענטפער, אז קיין שום סומע איז אויף דער קאנטע פון דער פירמע נישט איינגעצאהלט געווארען.

ס'האט זיך דעריבער ארויסגעוויזען, אז יצחק שאק איז מיט דער סומע פון 8,600 זלאטעס ערגיץ וואו פערשוואונדען געווארען.

געגען דעם ענטלאפענעם זענען פונאנדערגעשיקט געווארען שטעק בריף.

בעפאלען א קראנקען זעלנער

צוגערויבט זיינע דאקומענטען, און שווער פערוואונדעט.

(פ) דער לאדזשער זעלנער באלעסלאוו אכימטשאק, וועלכער האט געדינט אין פעטריקאוו און איז אלס קראנקער איבערגעשיקט געווארען אין לאדזשער שפיטאל אויף קוראציע, איז נעכטען בעפאלען געווארען דורך א באנדיט אין קאנסטאנטינער וואלד.

ווען יאכימטשאק איז געגאנגען אין וואלד, איז צו איהם צוגעקומען אן אומבעקאנטער און דראהענדיג מיט א רעוואלווער, האט ער פערלאנגט, אז יאכימטשאק זאל איהם ארויסגעבען זיינע מיליטערישע דאקומענטען. יאכימטשאק האט בלית־ברירה ארויסגעגעבען זיינע דאקומענטען און זיך געלאזט אנטלויפען. דאן האט דער אנפאלער 2 מאל ארויסגעשאסען אויף יאכימטשאק'ן און איהם שווער פערוואונדעט.

די זשאנדארמעריע פירט אן אויספארשונג, ווייל ס'איז פאראהן א חשד, אז דער אנפאלער איז א דעזערטיר, וועלכער האט געדארפט די דאקומענטען פאר זיך.

———

ראדיא.
היינטיגער פראגראם:
ווארשא.

12,00 – צייט־סיגנאל, לופט עליה און מעטערעאלאגישער־קאמוניקאט, קאמוניקאט פון „פאט“ איבער־פראגראם.

1,45 – פארלעזונג וועגען לאנדווירטשאפט.

2,10 – געשפרעך וועגען בינען־צוכט.

2,35 פארלעזונג וועגען לאנדווירטשאפט, מעטערעאלאגישער קאמוניקאט.

3 05 „ווי אזוי צו מאכען גוטע פעטער אין דער היים“. פארלעזונג.

3,30 – פאפולערער קאנצערט, טראנסמיסיע פון „שווייצער טאל“.

5,00 – פארלעזונג פאר קינדער.

5,35 – [illegible] קאנצערט.

6,30 – „יאפאן“. פארלעזונג.

7,00 – טראנסמיסיע פון מארשאלעק גלאווודסקי'ס רעדע אויפ'ן לעגיאניסטען צוזאמענפאהר אין קאליש.

10 00 – לופט־עליה - מעטערעאלאגישער קאמוניקאט, צייט - סיגנאל, קאמוניקאט פון פא"ט, איבער פראגראם, פאליציי־קאמוניקאט.

10 30 – טראנסמיסיע פון טאנץ־מוזיק אין רעסטאראציע „רידז“.

אין זגיערזש
בירגערמייסטער און וויצע־בירגערמייסטער.

(–) אלס בירגערמייסטער פון דער שטאדט זגיערזש איז ווידער אויסגעוועהלט געווארען דער ביז־איצטיגער בירגער מייסטער ה' יאן סוויטראס. אלס וויצע בירגערמייסטער – ה' לעאפאלד ופיאנטקאווסקי.

רופט זיך אפ
קרובים פון לאה פוטערמאן

„לובלינער טאגבלאט“ בעט אונז צו פערעפענטליכען:

א פראמע איינזאמע און ביטערע נויט לײדענדע פרוי לאה פוטערמאן פון לובלין, וועלכע פלעגט דערהאלטען איהר לעבען פון א בעטלערישע שטיצע, וואס זי פלעגט בעקומען פון איהרע קרובים אין לאדז און הויפטזעכליך פון איהר ברודער ה' בנימין מאכטערמאן, געוואוינט לעצטענס אויף וואלטשאנסקע 6 געהאט א רייסערי פאבריק האט שוין העכער צוויי יאהר קיין שום ידיעה נישט פון איהרע קרובים.

די פרוי בעט רחמנות האבען און איהר איבערשיקען א ידיעה פון איהר ברודער.

ווער עס ווייסט עפעס וועגען בנימין מאכטערמאן, אדער קרובים פון דער פרוי פוטערמאן, ווערען געבעטען זיך צו מעלדען אין אונזער רעדאקציע טעגליך פון 6–8 אין אווענד.

געסט
וועטעראנען און פילסודטשיקעס

(מ) מארגען מאנטאג קומט צופאהרען קיין לאדז דער אויספלוג פון די אמעריקאנער וועטעראנען. אויף דער דאנערשטאגדיגער זיצונג פון מאגיסטראט איז אויסגעארבייט געווארען דאס אויפנעהמס־פראגראם. דער אויספלוג וועט בעזוכען די קאנאליזאציע ארבייטען, א רייהע פאבריקען. אין אווענד וועט דורך דער שטאדט אין „פיוראלי“ איינגעארדענט ווערען פאר זיי א מיטאג.

דעמזעלבען טאג וועט אין לאדז אויך קומען א גרופע פון די אמעריקאנער פילסודטשיקעס וועלכע וועט פאהרען צום לעגיאניסטען צוזאמענפאהר אין קאליש. כדי זיי אויפצונעהמען איז בעשטימט געווארען א ספעציעלער אויפנאהמס־קאמיטעט.

H. LUBICZ
ציגעלניאנא 42, טעל. 41-32.
ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און [illegible]
[illegible] קראנקהייטען
[illegible] (האר־אויספאל)
עמפאנגט פון 8—10 און פון 5—8 אווענד.

איבערבוי פון לאדזער שפינערייען

א דאנק דער גינסטיגער קאניונקטור אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע.

די גינסטיגע קאניונקטור אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע האט בצוואויגען א רייה גרעסערע אינדוסטריעלער צו פערגרעסערן זייערע אונטערנעמונגען, און בעקומענדיג אויסלענדישען קרעדיט האבען זיי פארגענומען א גאנצע רייה אינוועסטיציע-ארבייטען, כדי צו פערברייטערן די ביז-איצטיגע פראדוקציע און איינפיהרען נייע צווייגען. א טייל פון דער דאזיגער נייער פראדוקציע זאל גיהן אויף עקספארט, א צווייטער טייל זאל פערנוצט ווערען דא אויפ'ן ארט, אנשטאט די ארטיקלען, וואס פלעגען ביז איצט אריינגעבראכט ווערען פון אויסלאנד.

אין א גרויסען מאסשטאב האט די דאזיגע ארבייטען דורכגעפיהרט די „ווידזעווער מאנופאקטור".

בעקומענדיג פון אמעריקא א געוויסען קרעדיט האט די פירמע אויסגעבויט א נייע שפינעריי אויף 100 טויזענד שפינדעל. אינטערעסאנט איז דערביי, אז א גרויסען טייל פון די מאשינען, האט די „ווידזעווער מאנופאקטור" אויסגעפערטיגט אין אייגענער גיסעריי.

איצט זענען קיין לאדז געקומען פערטרעטער פון א גרויסען ענגלישען מאשין-קאנסארציום און די „ווידזעווער מאנופאקטור" האט מיט זיי געשלאסען אן אפמאך וועגען צושטעלען אויף קרעדיט די נויטיגע מאשינען, וואס וועלען בעטרעפען ביז א 250 טויזענד פונט שטערלינג (אנ'ערך 10 מיליאן זלאטעס).

די מאשינען וועלען שוין באלד ארויסגעשיקט ווערען פון מאנטשעסטער און נאך בקרוב וועט די נייע שפינעריי פון דער „ווידזעווער מאנופאקטור" אנהויבען איהר טעטיגקייט.

אויך די פירמע „י. קעסטענבערג" בויט איבער איהר שפינעריי און גיהט איבער אויסצוארבייטען פיינע סארטען גארן, וואס ווערען ביז איצט אין גרויסע סכומים אריינגעבראכט פון אויסלאנד.

א קאנסארציום פון פראנצויזישע שפינער פלאנט אויסצובויען א נייע גרויסע שפינעריי אין לאדז.

די אקציע-געזעלשאפט פון דער שלעסער-שפינעריי אין אזארקאוו בויט איבער די שפינעריי-אפטיילונג, וועלכע ווערט בעדייטענד פערגרעסערט.

אנ'אויפלעבונג אין דעם יוטע-פאך און א פערגרעסערטער אפזאץ אין לאנד און אין אויסלאנד האט געשאפען די נויטווענדיגקייט פון בעדייטענדע אינוועסטיציעס אין דער טשענסטאכאווער יוטע-פאבריק „סטראדאם".

פרעמיער מארשאל פילסודסקי איז נישט דורכגעפאהרען לאדז.

א.פ.ע. מעלדעט: פרעמיער מארשאל פילסודסקי, וועלכער איז געווען געזאלט ארויספאהרען פון ווארשא צום לעגיאניסטען-צוזאמענפאהר קיין קאליש, האט געזאלט דורכפאהרען לאדז. אין דעם לעצטען מאמענט האט אבער מארשאל פילסודסקי געענדערט דעם מארשרוט און אנשטאט מיט דער באהן, איז מארשאל פילסודסקי צוזאמען מיט זיין סוויטע און גאנצער פאמיליע ארויסגעפאהרען פון ווארשא אין אן אויטא אין דער ריכטונג צו קאליש, אויסמיידענדיג אינגאנצען לאדז.

דער לאדזער וואיעוואדע ה' יאשטשאלט איז 1 א זייגער ביינאכט אקעגענגעפאהרען דעם פרעמיער און איהם בעגלייט ביי סקיערניעוויץ דערנאך בעגלייט דעם מארשאל ביז קאליש.

צוריקגעבראכט פון רומלאנד

אנ'אנטיקעל - אנ'אנטלאפענעם שווינדלער.

(–) מיר האבען בשעתו מיטגעטיילט וועגען דעם סעקרעטאר פון עסטרייכישען קאנסולאט אין לאדז, פרידריך שטאלענבערג, וועלכער האט אין לאדז אויף א שווינדלערישען אופן אויסגענארט ביי פערשידענע פערזאנען א היבשע סומע געלד און – נעלם געווארען.

די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט אז שטאלענבערג איז אנטלאפען קיין רומלאנד.

די פוילישע מלוכה האט אינטערווענירט אין רומלאנד און דער עסטרייכישער סעקרעטאר איז ארויסגעגעבען געווארען דער פוילישער אויספארשונגס-פאליציי.

נעכטען האט מען שטאלענבערג'ען שוין געבראכט קיין לאדז.

איין וועבער ביי צוויי שטוהלען

ביי אונז אין לאדז איז עס נאך שווער אדורכצופיהרען.

(–) צווישען דער אדמיניסטראציע און די ארבייטער פון טייכפעלד'ס און גראהמאנ'ס פאבריקען איז אויסגעבראכען א קאנפליקט צוליב דעם, וואס די פאבריקס-פערוואלטונג האט איינגעפיהרט נייע, ברייטע וועב-שטוהלען און פערלאנגט, אז איין ארבייטער זאלען בעדינען 2 ברייטע אויטאמאטישע שטוהלען.

די ארבייטער האבען אבגעהאלטען א פערזאמלונג און בעשלאסען איבערצוגעבען דעם ענין דעם ארבייטס-אינספעקטאר, אז ער זאל אינטערווענירען, די אלטע ארבייטס-בעדינגונגען זאלען ווייטער בלייבען, מחמת ס'איז אוממעגליך צו פיהרען דורך איין ארבייטער 2 אויטאמאטישע שטוהלען.

דער שטאטישער טעאטער

בעקומט נישט קיין צושאב-סובסידיע.

(–) זיינער צייט האבען מיר שוין געשריבען וועגען דעם, אז דער דירעקטאר פון לאדזער שטאטישען טעאטער ד"ר שיפמאן האט זיך געווענדעט צום מאגיסטראט מיט א ביטע צו בעשטימען א צושאב-סובסידיע פאר'ן טעאטער, מחמת פאר די לעצטע חדשים איז פערהאן א בעדייטענדער דעפיציט.

דער מאגיסטראט האט אויסגעטיילט א ספעציעלע קאמיסיע, וועלכע זאל פעסטשטעלען, צי ס'איז פאקטיש געווען א דעפיציט און ווי גרויס.

די קאמיסיע האט אויף דער לעצטער זיצונג פון מאגיסטראט איבערגעגעבען א בעריכט, פון וועלכען ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דאס שטאטישע טעאטער ווייזט נישט ארויס קיין שום דעפיציט פאר'ן סעזאן 1926/27.

דער מאגיסטראט האט דעריבער בעשלאסען נישט צו בעשטימען פאר'ן טעאטער קיין שום צושאב סובסידיע.

גנבים אויף די זומער-וואוינונגען.

טאמאשאוו, 6 (טעלעפאניש). דאנערשטאג ביינאכט איז א באנדע גנבים אנפאלען די זומער-וואוינונג קאטשקא (נעבען טאמאשאוו) און זיך געפרובט אריינרייסען אין די שטובען פון די לעטניקעס, די גנבים זענען אבער געשטערט געווארען אין דער „ארבייט". בלויז ביי איינעם, יוזעף האק האבען די גנבים צוגע'גנב'עט 2 זייגערס.

גרויסע שרפה אין טאמאשאוו.

טאמאשאוו, 6 (טעלעפאניש). היינט 6 אזייגער פריה איז אין טאמאשאוו אויסגעבראכען א שרפה אין טארטאק פון דער פירמע קלאווינסקי.

ס'איז פערברענט געווארען די גאנצע שנייד-אפטיילונג. ס'זענען אויך אבגעברענט געווארען א רייה שכני'שע הייזער און א לאגער ברעטער. דער שאדען בעטרעפט 25 000 זלאטעס.

Dr. M. KOŁUDZKI
powrócił.
Spec. chor. wewnętrznych w Lecznicy (Zachodnia 27) od 11½-2 w domu (zielona 32) 6-7

אבצייכנונגס-טאג לטובת די חלוצים.

מארגען, מאנטאג, קומט פאר אנ'אבצייכנונגס-טאג לטובת דעם „קרן החלוץ המרכזי" וואס איז בעשטימט פאר פאכמענישע פראפעסיאנעלער ווי אויך קולטורעלער פערבעסערונג פון די חלוצים. די ארגאניזאציע „החלוץ המרכזי" האט אין משך פון איהר איבער 2 יעהריגער עקזיסטענץ זיך ערווארבען די סימפאטיע פון דער היגער בעפעלקערונג און ס'איז צו האפען, אז די זאמלונג וועט אדורך מיט א גלענצענדען ערפאלג.

אין קאליש

צוזאמענפאהר פון לעגיאניסטען

(–) נעכטען האט זיך אין קאליש אנגעהויבען דער צוזאמענפאהר פון די לעגיאניסטען.

צום צוזאמענפאהר זענען געקומען צווישען אנדערע: דער פרעמיער מארשאל פילסודסקי מיט זיין פרוי און צוויי טעכטער, דער לאדזער וואיעוואדע יאשטשאלט, וויצע-וואיעוואדע לעוויצקי און א רייה לאדזער דעלעגאציעס.

אין די קינאס.

אין „קאסינא" ווערט געגעבען א גרויס, דאפעלט ריזען-פראגראם, ערשטענס: דער פילם „וואלענטינא" (די ליבע פון א שפאניערין) איז רייך אין אקציע און אפסירונגען; צווייטענס: „איין פרוי און זיי צוויי" – א סענסאציאנעלער פילם, וועלכער מאכט א שטארקען איינדרוק. אין דער הויפט-ראלע שפילט די בעריהמטע גרעטען(?) עסטערהאזי.

אין „ספלענדיד": דאפעלטער פראגראם: „מאן פון זיין אייגענע ווייב" מיט לוסי דארען און „געהיימניש פון גרויס-שטעטישען פאלאץ".

אין „לונא": געהט א גרויסער שפאננענדער פילם א. נ. „פאר'ן פרייז פון דער נשמה און גוף". א אינטערעסאנט לעבענס-בילד פון דעם לעבען פון א פרוי.

אין בראנד-קינא: ווערט געשפילט א קאארטיסטישע רעווי מיט'ן אנטייל פון ערשטקלאסיגע פוילישע ארטיסטען און ארטיסטקעס. די נומערן זענען פרעהליכע און אינטערעסאנטע.

אדעאן: „די גרויספירשטין און דאס האטעל-יונגעל".

טשארי: „קעניג אחשורוש" מיט רודאלף שילדקרויט אין דער הויפט-ראלע.

ארא (אלארא): „דער רויטער לץ". דראמע אין 10 אקטען מיט באדא, מאקאווסקא און סמאסארסקא.

זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20

גאסטראלען פון די ליבלינגס-געסט אויס אמעריקא

אננא און היימאן יאקובאוויטש

היינט, זונטאג, דעם 7 טען אויגוסט 9 אין אווענד צום 2-טען מאל די גרויסע סוקסעס-פיעסע, וואס איז געשפילט געווארען אין אמעריקא

סוזי ברען

אין 4 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון זאלאטארעווסקי. רעזשי: היימאן יאקובאוויטש.
הויפט-ראלען: סוזי ברען—אננא יאקובאוויטש „טרעדלשטאם" היימאן יאקובאוויטש

מארגען, מאנטאג, דעם 8-טען אויגוסט 9 א זייגער אין אווענד

גרויסע פאפולערע פארשטעלונג פון 80 גר. ביז 2.50

איהר גרויסער סוד

אין 4 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון זאלאטארעווסקי. רעזשיסירט דורך ח. יאקובאוויטש.
הויפט-ראלען: „נינא"—אננא יאקובאוויטש „פראפ. זיידעל"—היימאן יאקובאוויטש.

דינסטאג, 9 אוו. אויפ'ן פערלאנג פון פובליקום צו בילינע פרייזען

די גרינע כלה

לעבענסבילד אין 4 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון סיגאל, רעזש. היימאן יאקובאוויטש.
הויפט-ראלען: „גאלדעלע"—אננא יאקובאוויטש, „זעליג"—היימאן יאקובאוויטש
ס'ווערען געזונגען פאלגענדע נומערן: „א גרוס פון רוסלאנד", „קדשנו במצותיך", „פרעהט אייך יודעלעך", „לעבעדיג און פרעהליך", „אוי אדעם" (רוסישע טאנגא), „איך וויל זיך שפילען".

ס'נעמט אנטייל פרויען: בעזמאן, מאכאראווסקא, פאדערמאן. מענער: אריעל, אייזענבערג, באלבירסקי, האמבורגער, מאכאראווסקי, נייהויז, פאליאנסקי, צווייליך
אדמיניסטראטאר: א. בעזמאן. בזהנע-לייטער: מאכאראווסקי.
בילעטען אויף אלע פארשטעלונגען צו בעקומען אין פילהארמאניע-קאסע.

אנאנס! אין פארבערייטונג די גרויסע קאמישע פיעסע מיט געזאנג און טענץ „די פוילישע חתונה".

טויטע

פאהרען נישט מיט אויטא'ס

(–) די „סאניטאר"-מכה האט פערארדנעט, אז די שאפערן טארען נישט איבערפיהרען אין די „טאקסובוסעס" קיין טויטע קערפערס.

די דאזיגע פערארדנונג איז ארויסגעגעבען געווארען אין צוזאמענהאנג מיט דערמיט, וואס עס האט זיך לעצטענס געטראפען, אז אין פאלען פון אבשטארבען אין גאס, פלעגט מען די בר מינן איבערפיהרען אין „טאקסובוסעס".

גע'סם'ט

פאר צער גידול בנות.

(–) דער 60-יעהריגער ווינצענטי קאזלאווסקי האט זיך פערסמ'ט מיט יאדינע.

מ'האט איהם אבגעראטעוועט און אבגעפיהרט אין א שווערען צושטאנד אין שפיטאל.

די סיבה פון דעם זעלבסטמארד איז די, וואס דער אלטער האט זיך דערוואוסט, אז זיין טאכטער איז אין לאדז געווארען א פראסטיטוטקע.

בערויבט

א באהן-קאסע

(פ) פרייטאג האבען זיך צוויי אונבעקאנטע אריינגעריסען אין דער קאסע פון דער באהן-סטאציע קאניעצפאל ביי ראדאמסק, מיט רעוואלווערן טעראריזירט דעם קאסירער, צוגענומען ביי איהם 3200 זל. און אנטלאפען. די ארויסגערופענע פאליציי האט באלד איינגעארדנעט אין דער אומגעגענד אנ'אבלאווע, אבער דערווייל אהן ערפאלג. די אויספארשונג ווערט ווייטער געפיהרט.

איבערגעשניטען

זיך דעם האלז.

(–) אין דער אוביקאציע פון הויז אויף זאכאדניע 51 האט מיט'ן צוועק צו בעגעהן זעלבסטמארד אנ'אומבעקאנטער יונגערמאן פון א יאהר 22 זיך איבערגעשניטען דעם האלז.

דער זעלבסטמערדער איז אבגעראטעוועט געווארען. זיין נאמען איז נישט בעוואוסט.

טעלעגראמען.

באראדין געפאנגען

דורכ'ן כינעזישען מיליטער.

לאנדאן, 6 (אטע) לויט ידיעות פון שאנכיי, איז דער באלשעוויסטישער עמיסאר באראדין פערהאלטען געווארען דורכ'ן מיליטער פון גענעראל פענג. באראדין איז פערהאלטען געווארען בעת ער איז געפאהרען פון האנקאו קיין מאסקווא.

ניו-יארק—רוים.

פרובען פון א נייעם לופט-פליה.

לאנדאן, 6. (אטע) דער לופט-פליהער בערטאו, וועלכער וויל פליהען פון ניו-יארק קיין רוים האט נעכטען געמאכט עטליכע זעהר געלונגענע פרובען, ער האט מיטגענומען מיט זיין עראפלאן א משא פון 2000 קילא. בערטאו האט דערגרייכט א שנעלקייט פון 160 קילאמעטער א שעה.

הלואה פון 1 מיליאן דאלאר

האט בעקומען די בודאפעשטער יודישער קהלה.

בודאפעשט, 6. (יט"א טעלעגראפיש). די טראדיציאנעלע יודישע קהלה אין בודאפעשט האט בעקומען א הלואה אין לאנדאן פון 1 מיליאן דאלאר. די הלואה איז געגעבען געווארען אויף גינסטיגע בעדינגונגען און וועט פערווענדעט ווערען אויף צו בויען א טעמפעל, הייזער, שפיטאלען א. א. וו. די מאטעריעלע לאגע פון דער טראדיציאנעלער קהלה איז איצט א גוטע.

געשטארבען פון דעזינטעריע דער פאליציי-קאמענדאנט פון חיפה.

ירושלים. (יט"א). מר. וו. ס. סינקלער, דער דיסטריקט-קאמענדאנט פון דער חיפה'ער פאליציי, איז געשטארבען נאך א זיבען-טאגיגער דעזינטעריע-קראנקהייט.

תשעה-באב ווערט דער בעל-דבר אויף א קייט אנגעבינדען.

(אנ'אמת'ע מעשה, נאכערצעהלט פון קארצעווער ז"ל)

פון יוסף זעלקאוויטש.

פינף קעסט-יונגעלייט זענען מיר געוועזען אין קלויז. געווען איז עס ט'באב נאָכמיטאָג. איינדרויסען האָט געקאָכט אַ דראָבנער רעגען און אַריינגעוואָרפען דורך די פערשטויבטע שויבען שוואַרצע צבעות און מרה-שחורה. געזעסען זענען מיר באָרפיסע, אויף דער ערד, יעדער אין אַ באַזונדער ווינקעל, פערפרויערט. די קעפּ אין די הענט איינגעדרעהט, די הערצער זענען אויסגעגאַנגען פון צער און פון בענקשאַפט נאָך ציון... און פון די אויגען האָבען זיך געקאָלערט, איינס נאָך איינס, שטילע טרעהרען, שטילע ט'באב-טרעהרען. און מיר האָבען אפילו נישט באַמערקט, ווי די קלויז-טיר האָט זיך געעפענט און עס איז אַריינגעקומען דער אַלטער ר' נתן בעל-משפיע ז"ל מיט'ן גרויסען טלית ותפילין הינטער'ן אָרים.

ר' נתן האָט זיך אַ ווײַלע איינגעקוקט אין אונזער פער'צער'טקייט, אַדורכגענומען אונז מיט זיין וואַרימען, מילדען בליק און לסוף זיך אָנגערופען:

— פונדעסטוועגען, יונגע-לייטלעך, פער'ספק'ט דאַרף מען נישט זיין. דער רבונו של עולם האָט טאַקי חרוב געמאַכט דעם בית המקדש, דאָס יודישקייט אָבער האָט ער, חס ושלום, נישט חרוב געמאַכט... קומט אַהער, וועל איך אייך דערצעהלען אַ מעשה פון אַלטען קאָרצעווער, זכותו יגן עלינו.

ר' נתן האָט זיך אַוועקגעזעצט אויף דער ערד, מיר, יונגעלייט, אַרום איהם און ער האָט אָנגעהויבען כהאי לישנא:

— די מעשה, וואָס איך וועל ענק באַלד דערצעהלען איז אַנ'אמת'ע מעשה און כדי עסק זאָלט זי פערשטעהן, ווי עס דאַרף צו זיין, וויל איך ענק מקדים זיין מיט אַ קליינער הקדמה:

— אַ יאָהר האָט דריי הונדערט פינף און זעכציג טעג און יעדער מענש האָט דריי הונדערט פינף און זעכציג אָדערן. יעדער טאָג אין יאָהר איז משפיע אויף א מענשליכען אָדער און גיט איהם צו חיות.. און וויל די גידין, די אָדערן זענען דער תמצית פון מענשליכען לעבען, ווייל דורך זיי געהט דער עיקר פון מענש — דאָס בלוט, דאַרף יעדער מענש זיין אָפּגעהיט, אַז ער זאָל אין דעם טאָג נישט אַריינגעבען אנגסטן פעם לפגם מחמת דער טאָג וועט אויך אויפ'ן בלוט משפיע זיין מיט אַ פגם און דערפון ווערט קראַנק די נשמה... כי הדם הוא הנפש: דאָס בלוט איז די נשמה פון מענש...

— פערהאַנען טעג, וואָס זענען מסוגל צו גאָר גרויסע מעשים, ווייל די טעג זענען משפיע אויף די הויפּט-אָדערן, אויף די קוואַלען פון בלוט... און דאָס זענען די עשרת-ימי תשובה, פערהאַנען ווידער טעג, אין וועלכע דער מענש פאַלט אַראָפּ פון אַלע מדריגות, פאַלט וואָסאַמאָל נידריגער — דאָס זענען די דריי וואָכען פון שבעה עשר בתמוז ביז ט'באב; דעמאָלט איז שולט דער אייביגער מענשליכער שונא, דער שטן, ימ"ש... און ווייל דער שטן קומט נישט צום מענש באַלד מיט אַ גראָבער עבירה נאָר גראָבט זיך אונטער, ווי אַ גנב, ביסלעכווייז מיט אַ הערעלע, אַ שמויבעלע, אַ שמייכעלע... היום אומר לו עשה כך ומחר אומר לו עשה כך... דאַרף מען זעהר אכטונג געבען באַלד אין תחילת, כדי פון די שמויבעלעך און שמייכעלעך זאָל נישט ווערען קיין באַרג, וועלכען ס'איז שוין שווער אַריבערצושפּרינגען...

— דער געפעהרליכסטער טאָג פון די גאַנצע דריי וואָכען איז דער ט'באב, ווייל די וועלט איז דעמאָלט בבחינת תינוק שנשבה בין הגוים — אַ קינד אוועקגעוואָרפען פון טאַטע מאַמע און אָנגעוויזען אויפ'ן חסד פון פרעמדע שונאים... צו קען אַ קינד דען וויסען, וואָס ס'איז פאַר איהם גוט און וואָס שלעכט?... און אַ שונא, צי וויל ער דען גוטס טון?.. און דאָס איז טאַקע דער פשט פונ'ם פסוק: „כל רודפיה השיגוה בין המצרים"...

— דאָס אָבער, יונגעלייטלעך, איז אַמאָל געווען. נאָך די פטירה אָבער פון קאָרצעווער, ז"ל איז אַביסעל אַנדערש געוואָרען און די די מעשה טאַקי וויל איך ענק דערצעהלען:

— דער קאָרצעווער, ז"ל, האָט כל ימיו געציטערט פאַר דעם ט'באב; ער האָט איהם גיכט אַנדערש גערופען, ווי „דער מרה-שחורה'ניק" און אויב אַ גאַנץ יאָהר איז די שמחה אין קאָרצעוו געווען אין לשער ואין לספר איז ט'באב פערקערט, דאָס עצבות געווען פיר זעכצן מאָל גרעסער. אַרומגעגאַנגען איז ער, ז"ל, ממש, ווי אָהן אַ קאָפּ, אין צעריסענעם כאַלאַט מיט די באָרפיסע פיס און געוויינט, די ווענד געריסען. דער אַלטער שמש ר' שלמה שמשון האָט געוואוסט, אַז ט'באב טאָר ער דעם אַלטען, ז"ל, אויף קיין שריט נישט אָפּטרעטען, ווייל אויב אַ גאַנץ יאָהר האָט דער שטן ימ"ש נישט געהאַט די העזה אַפילו צו קומען אין זיינע דלת-אמות אַריין, איז ער ט'באב געוואָרען אַזוי חצוף, ווי אַנ'אויסגעהונגערטער וואָלף און געריסען זיך צו איהם ז"ל מיט כח דורך טיר און פענסטער... איז טאַקע דער אַלטער ז"ל געזעסען אין אַ ווינקעלע און ווי אַנ'איבערגעשראָקען קינד זיך אָנגעהאַלטען אין שלמה שמשון'ס גאַרטעל און האָבען צוזאַמען געזאָגט תהילים...

— איינמאָל, ט'באב, דאָס איז געווען אין איינעם יאָהר, וואָס דער אַלטער ז"ל איז נסתלק געוואָרען, איז געפינט שלמה שמשון געהאַט אויף אַ מינוט אַרויסגעגאַנגען לעשות צרכיו, האָט זיך די טיר געעפענט אַ פּראַל אויף און ס'איז אַריינגעקומען, נישט טויט, נישט לעבעדיג עפּיס אַ דייטשעל און מיט אַ געוויין זיך געגעבען אַ וואָרף אַנידער פאַר'ן אַלטען ז"ל:

— הייליגער צדיק! איין אויג אין קאָפּ, אַנ'איינציגע טאָכטער האָב איך און זי, אָפּגעשוואַכט פון תענות אַוועקגעפאַלען, נישט פאַר קיין יוד געדאַכט... נוטה למות...

— דעם אַלטען, ז"ל, האָט דאָס רחמנות איבערגענומען, האָט ער אַוועקגערוקט דאָס ספר פון זיך און אויסגעשטרעקט צום דייטשעל די בשר'ע האַנד.. און שוין האָבען זיינע הייליגע פינגער איהם געוואָלט באַריהרען, האָט דער אַלטער ז"ל פּלוצלינג געמאַכט אַ געוואַלד, דער עולם איז זיך צוזאַמען געלאָפען, געזוכט דאָס דייטשעל אויף און אָפּ — והילד איננו, פערשוואונדען ווי אַ שטיין אין וואַסער — — —

ר' נתן האָט פעררוכערט די לולקע, האָט ליבליך אונז צו געשמייכעלט און געענדיגט:

— דעם סוף פון דער מעשה ווייסען נאָר יחידי-סגולה: דאָס דייטשעל איז נישט געווען קיין אַנדערער, ווי דער בעל-דבר אַליין, ימח שמו וזכרו און פאַר די העזה, וואָס ער ימ"ש' האָט זיך צו איהם נתקרב געווען, האָט דער אַלטער ז"ל, נאָך זיין הסתלקות, אויסגעפועל'ט, אַז ט'באב זאָל מען דעם בעל-דבר אָנבינדען אויף אַ קייט ביי די גיהנום-טויערען משום תקון העולם, כדי די וועלט זאָל אַ קיום האָבען — — —

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אַבטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" ענטפערען אויף יורידישע פראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאָן.
יורידישע אַבטיילונג
פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

בײַם דערלאַנגען אַנ'אָנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופאָן מיט דער דאַטע פון טאָג, ווען די אָנפראַגע ווערט אַריינגעגעבען. אויף אָנפראַגען אָהן קופאָן וועט מען ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 7 אויגוסט 1927.

5941. אַ שט. לעזער פון פּאַנסק.

5942. כ. ז.

5943. אַ לעזער פון טאָרנאָברזשעג
וועגען אייערע ענינים מוזט איהר זיך פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט אין רעדאַקציע טעגליך פון 3 ביז 4 נאָכמיטאָג, מיטברענגענדיג די ציימונג.

5944. משה פון קרוטקאַ—באַלוט.
נאָך 30 יאָהר ווערט אַ ירושה-מאָהנונג פערעלטערט. געוויס האָט אייער פרוי דאָס רעכט צו פאָדערן פון די איבעריגע יורשים איהר חלק ירושה.

5945. אַנ'איידעם פון Z
וועגען אייער ענין וואָלט כדאי געווען פערזענליך זיך דורכצורעדען מיט אונזער יוריסט אין רעדאַקציע טעגליך פון 3 ביז 4 נאָכמיטאָג.

5946. אַ פערשפּעטיגטער רעזערוויסט פון קאַראָלע גאַס.
דער איינמעלדעפונקט האָט אייך אַריינגעפיהרט אין אַ טעות, אויב ער האָט אייך ערקלערט, אַז אייך דראָהט אַ געלט שטראָף.

ערשטענס זעהט דער מיליטערישער שטראָף-קאָדעקס איבערהויפּט נישט פאָר קיין געלד-שטראָף.

צווייטענס זאָגט דער 29 אַרט. פון מיליט. שטר. קאָדעקס בפירוש, אַז פאַר ריין מיליטערישע פערברעכענס דראָהט אומבעדינגט אַרעסט און קיין שום געלד-שטראָף קאָן בשום אופן דאָס מיליטערישע געריכט נישט אָנווענדען:

5947 אַ בעקער פון זגערזשער גאַס.
עס דראָהט אייך ביז 1 יאָהר.

A. Ł. K. 5948
וועגען גאַנצען ענין דאַרפט איהר זיך פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט.

וואָס שייך די איבונגען, ווערען גערופען פון יאָהרגאַנג 1896 בלויז אונטעראָפיצירען און שרעגאַוו. פון דער לעגא-פליה-אַבטיילונג.

ווענט האָבען אויך אויערען.

חתונה געהאַט אויף קאַטאַוועס און זיך געג'ט אויפ'ן רעכטע אמת, ווייל דער מאַן ווערט איהר נמאס קורץ נאָך דער חתונה—איז אַמעריקא לאָזט מען זיך נישט אָפּנאַרען.

אין דער אָרטשאַפט ל. נעבען לעמבערג האָט זיך דעם לעצטען ווינטער געענדיגט אַ ליבע-פערהעלטעניש, וועלכעס האָט געדויערט 2 יאָהר נאָכאַנאַנד און וועלכעס האָט געהאַט אַ זעהר אומאָנגענעהמען אויסגאַנג פאַר דעם חתן, נישט ווייניגער אָבער פאַר דער כלה.

ווער זענען די העלדען פון דער דאָזיגער מעשה און ווי אַזוי איז געווען איהר אָנהויב?

אין דעם דאָרף ל., וואָס איז אַ זומער-קור-אָרט און וואו עס געפינען זיך אַ היבשע צאָהל יודען, האָט זיך דער גאַזשעלניק ש. פ. אין ווינטער ענדע 1924 אַרומגעדרעהט אומעטיג אין זיינע געשעפטיגונגס-לאָזע נאָכמיטאָג-שעה'ן, נישט האָבענדיג וואו אַ לוסטיגע שעה צו פערברענגען. זיין האַרץ האָט געגאַרט נאָך ליבע. אַז איינער זוכט געפינט ער און ער האָט טאַקי געפונען.

אין דער זעלבער אָרטשאַפט האָט געוואוינט די פאַמיליע ש., אַ פרוי, וועמענס מאַן און עלטערע זוהן האָבען זיך געפונען אין אַמעריקא און דריי קינדער, איין טאָכטער און צוויי יונגערע יונגעלעך אין דער היים. די דאָזיגע פאַמיליע האָט געפיהרט אַ זאָרגלאָז לעבען, ווייל דער מאַן האָט געשיקט דאָלאַרען פון אַמעריקא. די מוטער נישט-האָבענדיג קיין אַנדערע דאגות האָט געזאָרגט פאַר פּאַרטיען פאַר איהר טאָכטער און האָט צו דעם צוועק פעראַנשטאַלטעט פערשידענע אונטערהאַלטונגען אין די לאַנגע ווינטער-נעכט.

צווישען די געלאַדענע געסט האָט זיך אויך געפונען דער אויבענדערמאָנטער גאַזשעלניק, וועמען זי האָט זעהר מקרב געווען און וועלכער איז צוגעלאָזען דאָרט געוואָרען אַ פאַמיליער איינגעהער. דער גאַזשעלניק האָט זיך פערליבט אין דער שעהנער און יונגער טאָכטער פרל. ח. ביז איבער די אויערען.

מען האָט אָנגעהויבען בשותפות קלערען און מאַכען פּלאַנען פאַר דער צוקונפט. נאָר אַזוי ווי די פאַמיליע ש. האָט זיך שוין דעמאָלט געטאָרעט אויסצואוואַנדערן קיין אַמעריקא, איז דער שווערסטער פּראָבלעם געווען, ווי אַזוי דעם ה' פ. מיטצונעהמען. מען האָט זיך פערלאָזט, אַז יאַקאָש וועט עס געהן, אַז מען וויל נאָר קען מען.

ביי דעם גאַנצען ענין האָבען אויך נישט געפעהלט קיין אינטריגעס און שוסקריי'ען. מאַנכע מענשען האָבען באַהויפּטעט, אַז פרוי ש. מיינט נישט „די הגדה נאָר די קניידלעך", אַז זי וויל נישט פאַר ה' פ. איהר טאָכטער פער'קנס'ען, נאָר דוקא זיך אַליין מיט דעם בחור אונטערהאַלטען און די טאָכטער גילט דאָ בלויז אַלס דעק-מאַנטעל, וואָס עס האָט זיך שפּעטער אַרויסגעוויזען פאַר ריכטיג.

די צייט פון אָפּפאָהרען פון דער פאַמיליע ש. קיין אַמעריקא האָט זיך אָנגעהויבען צו דערנעהנטערען. דאָס יונגע פּאָר-פאָלק האָט אָנגעהויבען אָפּצוהאַלטען געהיימע בעראַטונגען און מען איז געקומען צו דער מסקנא, אַז אויב ער וועט נישט קענען מיטפאָהרען, אַזוי בלייבט זי אויך צוריק אין גאַליציען, ביז זיי וועלען ביידע קענען אַרויספאָהרען. דער דאָזיגער פּראָיעקט איז טאַקי דער מוטער נישט געפעלען און איהר טענה איז געווען, אַז קודם זאָל זי פאָהרען און פון אַמעריקא אויס וועט מען איהם צוציהען.

אין ווינטער 1926 האָט ה' פ. דערזעהן, אַז דער טערמין פונ'ם אָפּפאָהרען פון דער פאַמיליע ווערט אַלץ נעהנטער און נעהנטער און דאָ זענען ה' פ. מיט זיינע יועצים געפאַלען אויף אַ נייעם המצאה. ער האָט בעשלאָסען דאָס מיידעל מקדש צו זיין און זי לאָזען פאָהרען מיט אַ כתובה און ווען מען וועט איהר אין אַמעריקא וועלען רעדען אַ שידוך וועט זי דעמאָלט ווייזען איהר כתובה און איהרע עלטערען וועלען זי מוזען צוריקשיקען, אָדער ווען עס וועט מעגליך זיין איהם אַרויסנעהמען, כדי זי זאָל נישט בלייבען קיין עגונה. דאָס מיידעל האָט אויף דעם דאָזיגען פּלאַן מסכים געווען און אַזוי האָט דאָס פּאָר-פאָלק אָפּגעפּאַסט, ווען צוויי פערטרויליכע מענשען האָבען זיך געפונען אין אַ ווינקעל אין אַ באַזונדער צימער. דאָס פּאָר-פאָלק איז פּלוצלינג אַריינגעקומען און ה' פ. האָט פרל. ה. מקדש געווען כדת משה וישראל, זאָגענדיג דערביי צו די אַנוועזענדע „אתם עדי"! פון די עדות האָט דאָס יונגע פּאָר-פאָלק פערלאַנגט דעם ענין בסוד צו האַלטען.

אַ מענש טוט זיך אָבער אַליין מצער ווי הונדערט שונאים און דאָס יונגע ווייבעל האָט אַליין גורם געווען דעם סוד צו ענטפלעקען, כאָטש זי האָט פריהער אָט מייסטען דעם ענין געוואָלט האַלטען בסוד און דאָס אויף פאָלגענדען אופן:

ה' פ. האָט אָנגעהויבען מורא צו האָבען, אַז די געהיימע קידושין האָבען אַ צו קליינעם ווערט און דערפאַר האָט ער מיט זיין ווייב אָפּגעשמועסט, אַז זי זאָל אויסזוכען אַ געלעגענהייט אַריבערצופאָהרען קיין לעמבערג און דאָ וועט מען שטעלען אַ חופה מיט אַלע דינים, אויף וואָס פרל. ש. אַזוי ווי זי האָט אין אמת'ן שוין איצט געהייסען, פרוי פ. האָט מסכים געווען און אַזוי זענען זיי אָנהויב זומער 1926 אַריינגעפאָהרען קיין לעמבערג און געשטעלט אַ חופה כדינא מיט שבע ברכות.

אַ קורצע צייט נאָך דער חתונה איז אָבער דעם ווייבעל איהר מאַן נמאס געוואָרען. דאָס איז געשעהן אונטער דעם איינפלוס פון איהר מוטער, וועלכע האָט נישט אויפגעהערט צו זוכען מענער-געזעלשאַפט פאַר איהר טאָכטער, כדי איהר ה' פ. צו פערמיאוס'ען, וואָס איז איהר טאַקי געלונגען. דאָס יונגע ווייבעל האָט בעקומען אַ נייעם פּערעהרער און דאָס איז דער פּראָווען פון אַ יונגען שעהנעם מוזיקאַנט. עס איז דערביי כדאי צו בעמערקען, אַז ה' פ. איז דערביי אַוועקגעפאָהרען אויף אַ פאַך-קורס קיין לעמבערג. ה' פ., וועלכער איז זעהר איפערזיכטיג געווען אויף זיין ווייב איז געקומען שנעל צו לויפען פון לעמבערג און דאָס פּאָרל געטראָפען אויף דעם שפּאַציר. צוקומענדיג צו זיי האָט ער קודם דעם בחור געדראָהט, אַז ער וועט איהם ברעכען די ביינער, אויב ער וועט זיין כלה פערדרעהען דעם קאָפּ. דער בחור איז אַנטלאָפען און דאַן האָט זיך ה' פ. געווענדעט צו זיין ווייב מיט דער בקשה, איהם געטריי צו בלייבען און זיך נישט אַרומשלעפּען מיט אַנדערע מענער, צו וואָס זי האָט אָבער נישט געוואָלט מסכים זיין. ה' פ. האָט איהר ערקלערט, אַז אויב זי וועט זיין פערלאַנגען נישט נאָכקומען, אַזוי וועט ער דעם גאַנצען סוד פון דער חתונה ענטפלעקען. דערויף האָט פרוי פ. געענטפערט, אויב ער וועט דאָס טון, אַזוי וועט זי מיט איהם אויף אייביג איבעררייסען די בעציהונגען.

ה' פ. האָט אָנגעהויבען היסטעריש צו די אַרומיגע מענשען צו שרייען: „געוואַלד, איך האָב חתונה געהאַט און מיין ווייב פערראַט מיך!"

די צייט איז אָבער דער בעסטער דאָקטאָר אויף אַלע קרענק און אויך אויף ליבע. ה' פ. האָט זיך ביסלעכווייז אויסגענכטערט און האָט זיין ווייב פאַר'ן בית-דין אין גרודעק-יאַג. פאַר דעם אָוועקפאָהרען פון פאַמיליע ש. קיין אַמעריקא גע'גט און דאָס אָהן געלד, ווי אַנ'אמת'ער דזשענטעלמען.

די דאָזיגע מעשה וואָלט שוין געווען לגמרי פערגעסען געוואָרען אויך פון די, וואָס האָבען וועגען דעם ענין געוואוסט, ווען נישט אַ בריף פון ברוקלין (אַמעריקא), וואו די געוועזענע פרוי פ. געפינט זיך היינט. אין דעם דאָזיגען בריף שרייבט אַ גאַליציאַנער וואָס געפינט זיך אין אַמעריקא צו זיין קיוב אין דאָרף ל., אַז ער האָט דאָ קענען געלערנט, אַ געוויס פרל. איווינג (אַמעריקאַניש) ש. און פּלוצים האָט ער דערהערט, אַז זי איז נאָך אַ אשת איש.

אין אמת'ן האָט זי אַ שטאַטעל ווייטער, זי איז שוין, צו מזל, אַ גרושה...

אין פלאמען פון ליבע און האס

(81 **(ראמאן).**

זי איז תיכף ארויסגעלאָפן פון שטוב און איז צוגעלאָפן צו דער שטאָט.

— העניעק׳ל, קינדס מיינס, וואָס טוסטו דאָ?

— בעהאַלט מיך, מוהמעשי!

ס׳איז אומגליק!

— פאַרוואָס?

אין הויז וואַרטן איצט צוויי אָפיצירן.

— איך האָב געזעהן, ווי זיי זענען אַרויס.

— זיי קאָנען אַ ליאַדע רגע צוריק אַריינגעהן.

— טאָ איז וואָס! זיי וועלן דאָך מיך נישט זוכן אין דיין צימער, מיהמעשי!

— נאַרעלע! נאַרעלע, וואָס דו ביזט!

— איצט איז דאָך קיינער נישטאָ אין שטוב, טאָ וואָס האָסטו מורא?

— איך האָב מורא, אַז זיי וועלן זיך נעמען...

— גו, מיהמעשי, זיי אַ ביסעל דרייסטער!

— די ווייסט דאָך, קינד מיינס, אַז די פאַרגאַנגענע נאַכט מיך נישט! דער פאָטער דייגער, האָט מיר שטענדיג געגלויבט, ווען איך פלעג זיך אויף זיי פערדינען... האָרך מיך בעסער, און געה נישט אַריין אין שטוב! געה נישט...

— מוהמעשי! האָט זיך העניעק צו איהר אַ לאַשטשע געטאָן, ווי אַ קליין קינד.

— ווילסט אומבעדינגט אַריין?

די פרוי לוריע האָט מיט אַ שווער האַרץ אַריינגעפיהרט איהר פלימעניק צו זיך אין צימער.

— דאָ זאָל איך פאַר עפּיס מורא האָבען?.. דאָ, ביי מיין גוטער מיהמען אונטערן פאַרטוך? — האָט זיך העניעק פונאַנדערגעלאַכט, איך בין זיכער, אַז קיין פּאָנישער פוס וועט דאָ אין דעם צימער קיינמאָל נישט שטעהן!

ער האָט זיך צוקושט מיט דער מוהמען, און דערצעהלט איהר, וואָס עס איז געשעהן מיט מאַקס׳ן

דערנאָך האָט ער זיך אָנגעהויבן אויסנאַנדערפרעגן וועגן קאַרט׳ן.

— וואָס האָט מיט איהם פּאַסירט? צי לעבט ער? צי האָט מען איהם אַרעסטירט?

— ער איז אַנטלאָפן!

און די פרוי לוריע האָט איהם איבערגעגעבן אַלץ וואָס זי האָט וועגן דעם ענין געוואוסט, און וואָס זי האָט געהערט דערצעהלען פון לייטן. די רוסן גופא האָבען נישט געקענט האַלטן פאַר זיך דעם סוד, און גאָר שנעל האָבען אַלע אין שטאָט געוואוסט פון דער גאַנצער מעשה.

— אויב אַזוי איז אָוודאי גוט! האָט זיך אָנגערופן. העניעק, ווען ער האָט אויסגעהערט אַלע פרטים — אויב אַזוי, וועלן מיר זיך איינגיכען זעהן!

ווי ער האָט עס גאָר געוויזען אַרויסצורעדן, האָבען זיך דערהערט אויף די טרעפּען טריט פון די רוסישע אָפיצירן.

זיי זענען אַריין אין זייער צימער, און אָוועקגעלייגט זיך שלאָפן.

אין אַ האַלבע שעה אַרום איז שוין דאָס גאַנצע הויז געווען איינגעהילט אין אַ טויטשטילדיגער שטילקייט.

העניעק האָט וועגן עפּיס געוואָלט אַ פרעג טאָן ביי דער מוהמען, אָבער ער האָט זיך געוואַקלט.

לסוף האָט ער זיך אָנגענומען אַ כח, און נישט דרייסט אַ פרעג געטאָן:

— און וואָס הערט זיך עפּיס מיט יהודית׳ן?

— קענסט זיך פאָרשטעלן, ווי-אַזוי זי האָט אויסגעזעהן. ס׳איז פּנים זי האָט געהאַט, ווען זי האָט דערזעהן קאַרט׳ן לעם זיך אַרעסטירן, אַ געפאַנגענעם פון די רוסישע זעלנער, קאַרט׳ן, וועלכען זי האָט אַזוי געמיין פערראַטען...

— אַוי מויד! — האָט העניעק זיך אַ קרים געטאָן מיט פעראַכטונג.

— ס׳שאַדט נישט... נאָט וועט איהר נאָך דערפאַר בעצאָהלען!

העניעק האָט איבערגעגעבן געגוי, ווי-אַזוי דער אַנפאַל אויף דער פאַבריק איז פאָרגעקומען.

אַזוי, אין אַ לאַנגען שמועס איז די נאַכט אַדורך. נישט די פרוי לוריע, און נישט העניעק האָבען זיך געלעגט שלאָפן.

אַ דייגער מיער פאַרטאָג האָט די פרוי לוריע ווידער אָנגעהויבן צוצורעדן העניעק׳ן, ער זאָל פערלאָזען דאָס הויז.

— געה, קינד מיינס! ס׳וואָלט געווען אַ צו גרויסע ריזיקע פון דיין זייט, דו זאָלסט דאָ פערבלייבען אַ גאַנצען טאָג. אין דער פינסטער איז בעסער צו אַנטלויפען... קיינער וועט דיך נישט בעמערקען?

העניעק האָט זיך אָנגעזעגנט, זיך צוקושט מיט דער מוהמען, און מיט דער גרעסטער פאָרזיכטיגקייט, כדי נישט איבערצואוועקן די שלאָפענדע אָפיצירן, איז ער פאַמעליך אַרויס פון שטוב.

פלוצים אָבער האָט ער אין גאַרטען, קלייבענדיג זיך אַריבערצוקלעטערן דעם פאַרקאַן, זיך אָנגעשטויסען אויף עפּיס אַ מאַנספערשוין..

ער האָט זיך שטאַרק איבערגעשראָקען, און שוין גרייט געווען זיך לאָזען לויפען, אָבער — אַ שטיל פערשטיקט שעפטשען האָט איהם אָפּגעשטעלט:

— העניעק! איך האָב געוואוסט, אַז איך וועל דיך דאָ טרעפען!

— מאַקס?.. דו?..

— שאַ! זיי פאָרזיכטיג... מיך יאָגען נאָך זעלנער... איך האָב זיי אָפּגעפיהרט פון וועג, אָבער איך בין נישט זיכער...

— ווילסט, איך זאָל געהן וואָגען דער מוהמען?

— נאָך נישט!.. אויב די סכנה וועט אַדורך, וועל איך זיך אַריינכאַפּען צו איהר אויף אַ ווייל, און דערנאָך וועלען מיר ביידע אַוועק פון דאַנען...

הינטער דעם פאַרקאַן האָבען זיך דערהערט שווערע טריט פון די רוסישע זעלנער!

— ס׳קאַצעל קומט! טאָ האָסטו דיר שטיקל!..

זיי האָבען נישט געהאַט קיין ברירה — דאָס זענען טאַקע געווען די זעלבע קאָזאַקען, וואָס האָבען נאָכגעיאָגט מאַקס׳ן.

ביידע ברידער האָבען זיך אָפּגערוקט פון פאַרקאַן.

(פאָרזעצונג קומט).

בעקאַנטמאַכונג.

דערמיט האָב איך דעם כבוד בעקאַנט צו מאַכען מיינע ג. קונדשאַפט, אַז נאָכ׳ן אויפלעזען דער פירמע „אינסטאַלאַציאָנס ביורא קנאָפּיק, שענבערגער און קאָמפּ.“ — מזהר איך איך אויף פּושעיאַוד 6 אַן אייגענע

···· עלעקטראָטעכנישע ביוראָ ····

גוסטאַוו שענבערגער

עמפּפעהלענדיג מיין פירמע די ג. אַנטהאַמער, בעט איך מיר אויף ווייטער צו שענקען אייער צוטרוי. מיט אַכטונג

ג. שענבערגער, פּושעיאַוד 6. טעלעפאָן 60-90. 761

די נייעסטע פּערפומען

קרעמען, טואַלעט-וייפען, קעלנישע בלומען-וואַסערן, פודער הויבגאַן, קאַמי און אַנדערע צו קאָנקורענץ-פּרייזען עמפּפעהלט

Perfumerja DRUKIER

Zawadzka 11

פאַר אנגראָסיסטען — ראַבאַט!

בעמערקונג: פודער קאָטי און הובוגאַן אויף געוויכט

רעיעל ... ביליג!

Przetarg.

Magistrat m. Łodzi

ogłasza niniejszem publiczny przetarg ofertowy

na urządzenie instalacji wodociągów i kanalizacji w 4-ch domach dla pracowników miejskich przy ul. Podmiejskiej.

Przyczem zaznacza się, że ceny materjałów są stałe, natomiast ceny robocizny mogą ulec zwyżce lub zniżce w zależności od określenia Inspektora Pracy.

Oferty pisemne, odpowiadające treści kosztorysu ślepego należy składać w kopertach zamkniętych z napisem „Oferta na urządzenie instalacji wodociągów i kanalizacji w domach dla pracowników miejskich przy ul. Podmiejskiej“ w Magistracie, Plac Wolności 14, III piętro, pokój No. 52, do dnia 13 sierpnia do godz. 12-ej w poł., gdzie otrzymać można również jeden egzemplarz warunków przetargu oraz ślepy kosztorys. 751

LEKARZ-DENTYSTA צאָהן-אַרצט

St. GELBERG

זאַכאָדניאַ 15, טעל. 31-08

היילט גאַנץ פערנאַכלעסיגטע ציינער און מויל-קראַנקהייטן. צאָהנ-ציהונג אָהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פון קינסטליכע ציינער. נעהמט אָן פון 9—12 נאָכמיטאָג פון 3—7 אָווענטס. ביליגע פּרייזן. 1481

ראַמאַשען-שטעפּער

ס׳ווערט געברויכט אַ גוטער נייער און גוטע פּאַטאַצגיקעס פון זאַפאַרט שקאָלנאַ 7 ביי נאַסענאַהיפש, 742

אַ קוואַל-פיצירטער

שטעפּער

ווערט תוי זאָפאַרט געזוכט

פּעטריקאַווער 141

נייעסטע און מאָדערנסטע שייטלען

ווי אויך פּאַלקעס און האַלבע פּאַלקעס

פון פרימאַ אונ איטאַליענער האָר, גוטע אויספאַרביירונג, רעיעלע בעהאַנדלונג, בעקומט מען קאַמיענאַ 5, 2-טען הויף לעצטען איינגאַנג, 2. שטאָק ביי פּאַרזשוצקי.

קאַליגראַפל. בערמאַן

וואוינט יעצט אויף זאַוואַדזקאַ 19, פראָנט 1 שטאָק. און לערנט שרייבען און שנעל שרייבען אין 15 לעקציעס אויך גוט אַ יודישע בריף אין פערלויף פון אַ חודש.

זעהר וויכטיג!

א וואוינונג

בעשטעהענד פון 3 צימער מיט אַלע איינריכטונגען, אויך כאַלופּע מיט עלעקטריק, בעטריב אין פון זאָפאָרט איבערצוגעבען. צו ערפאַהרען אין אַדמיניסטראַציע 740

צום קויף און צערקויף

מעבעל

רעזשוואַרעס, טעלצען, ניי מאַשינען, גאַרדעראָבען, טאַבורעטן, א. ז. וו. און צאָהלט די העכסטע פּרייזן

א. ווייצמאַן נאַרוטאָוויטש 19

(דזיעלנאַ)

אין געפעל-געוועלב, (פּרוואַט-וואוינונג שענקעוויטשאַ 29) ביי מיר איז שטענדיג דאָ פערט. געניצטע מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פערקויפען. 1339

LEKARZ-DENTYSTA—צאָהן-אַרצט

M. KARABANOW

וואַסכאָדניאַ 31 (אין הויף) טעלעפאָן 69-09

היילט, פּלאָמבירט ציהט ציהן גאַנץ אָהן שמערצען, קינסטליכע ציהן אָהנע גומען און רעפּעראַטורען ווערען שנעל און ביליג אויסגעפיהרט. נעהמט אָן פון 9 פריה ביז 8 אין אָוונד. 1195

לעטשניצע פּרייזן. בעראַטונג אומזאָנסט.

וויכטיג פאַר בעקערס!

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער פּעראָרדנונג, אַז אַלע פענסטער אין די בעקערייען מוזען זיין פּערזעהן מיט

שאַטקעס (דראַטענע)

קאָן מען זיי בעקומען נאָר אין דער

שלאָסערײ וואַסכאָדניאַ 4

פראָנט אין קעלער. 734

פּאַרבערייטונגס-שולע

(7 קל. אַלגעמיינע פּריוואַט-שולע) 749

מוסטערהאַפטע פּרעבעל-שולע

Anny Gajst Kamienna 2

אינשרייבונגען פאַר יונגלעך און מעדלעך פון 7 יאָהר אַלט. פּאָרבערייטעט אויסגעצייכענט אין די מיטעלע שולען. הײ-יאָהר ווערען געעפענט A און B קל. שכר-לימוד 45 זל. אַ קוואַרטאַל. אין דער פרעבעל-שולע ווערען אָנגענומען קינדער, פון 4 ביז 7 יאָהר. מ׳דאַרף בעלייגען אַ געבורטס-מעטריקע און אַ פּאָקען-אימפונג-בעשטעטיגונג. די קאַנצעלאַריע איז טעטיג פון 10 ביז 12, פאַר יונגלעך אויך וואונש ספּ. העברעאישע לעקציעס.

וְהָיָה כִּי יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מַה זֹּאת?

פערהאָס לויפט יעדער אין ביורא פּיעטריקאָווער 17?

וְאָמַרְתָּ אֵלָיו, זאָלסטו איהם זאָגן

— אַז אין דעם ביוראָ —

17 פּעטריקאָווער 17

2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52, וואו מ׳וועט ערלעדיגט און געשריבען אלערליי ביטעס לויט׳ן אינסטאַנץ, קלאַוזולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעדט אין פוילען, אַפּעלאַציעס, פּעטיציעס, אַדוואָלאַניעס, רעקורסען, וועגן בעמער אין קאָמיסאַריאַט-רעשאַנדו, ביטעס וועגן דירות אין אויסשאַנד ראָזינסקי און אין אַלע פּאָליציי-בעצירקען, שותפות-אַקטען, סטאַטוטען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דעראַוניעס, קאַרנע ספּראַוועס, הי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.

עצות מיליטער-ענינים

ווערט ערטיילט דורך אַ מיליטערישען ספּעציאַליסט פון 4-7 אָוו.

רעכטס-קאָנסולענט י. מאַנעלאַ, פּעטריקאָווער 17, זאַכאָדניאַ 52

שנעל, רעיעל און ביליג!

יור. י. אינפּעלד

וואַסכאָדניאַ 42 42

SPLENDID
20 נאַרוטאָוויטשאַ 20

היינט ווידערהאָלונג פון דער גרויסער פּרעמיערע!
10-טער ראַפּעלטער שלאַגער-פּראָגראַם!

1. מאָ פון זיין אײַנגענע װײַב
נאָך נישט געזעהענע אַ־גטערעסאַנטע דראַמע אין 10 אַקטען, וואָס ווײַזט די נעפּהר, וואָס דראָהט יעדע שענע פרוי, וועלכע וואָלט געוואָלט עהרלעך דורכלעבען איהרע יאָהרען.
פּראַכטפולער אַנסאַמבל פון אַרטיסטען—שוין לאַנג נישט-געזעהענע אויפ'ן עקראַן
Lucy Doraine, R. Klein-Rogge, Nils Asther
דער זאַל איז מעכאַניש ווענטילירט.

2) דאָס געהיימניש פון אַ גרויסשטעטישן פּאַלאַץ
שפּאַנענדער פילם אין 10 אַקטען לויט'ן בערימטען ראָמאַן פון Artur Landsberger
אונטער'ן נאָמען: „די הילע אין טיערגאַרטען".
די הויפּט ראָלען פיהרען אויס: Elsa Krüger, Aud Egede Nissen
די מענער-ראָלען פיהרען אויס: Joe Marco, Charles Willy Kayser
דער זאַל איז מעכאַניש ווענטילירט.
סימפאָנישער אָרקעסטער אונטער דער דירעקציע פון ה' א. משודנאָווסקי.
פון האַלב 2 ביז 3 א זייגער נאָכמיטאָג זענען די פּרייזן פון אַלע פּלעצער 50 גראָשען און 1 זל.

KINO CZARY
קינאָ אין גאָרטען! היינט און פאָלגענדע טעג! קינאָ אין גאָרטען!
דער וועלט-בעריהמטער פילם-קונסטווערק לויט דער באַרימטער ערצעהלונג פון הענריק ראָוסטעל
קעניג אחשורוש (Księga Estery)
גרויסע יודישע היסטאָרישע דראַמע אין 12 אַקטען.
רודאָלף שילדקרויט
און הערנער קראַוס אין די הויפּט-ראָלען.
דראַמע געשריבען פון טיפען הערצען, פון טרעהרען און וועהטאָג, ווי אויך די פרייד פון דער אָרימער יתומה אסתר, וועלכער דער קעניג אחשורוש האָט געקרוינט פאַר אַ קעניגין
קינאָ אין גאָרטען פון 8.30 ביז 10 און פון 10.15 ביז 11.30 אָוו. אויפ'ן ערשטען סעאַנס זענען אַלע פּלעצער צו 60 גראָשען.

ODEON
נאָך אַ גרינדליכען רעמאָנט און גענצליכען אויפפרישען פון זאַל עפענט דאָס קינאָ-טעאַטער ווידער טעטיג.
נאָר 3 טעג! היינט ערעפנונגס-פּראָגראַם! נאָר 3 טעג!
ADOLF MENJOU i FLORENCE VIDOR
אין דער דראַמע פון לעבען פון דער רוסישער צאַרינע א. ג.:
„די גרויספירשטין און דאָס האָטעל-יונגע"

טליתים-פאַבריק
אויסגעצייכנטע פון טעלעגע, העלב-טעלעגע ווירקנע טליתים
פערקויפט, ווי אויך טליתים-קטנים הורט און דעטאַיל מיט אויסצייכנונג, אויך נארמלען, שפּאַניעס און ציצית
צו בעקומען בילינגער ווי איבעראַל
ביי א. ה. ציטרינאָווסקי, קאַמיענאַ 8.
אין צחעמען ווייטער פאַרטער. קומט און איבערצייגט אייך! 298 געזעטסליכע ס'איז אויך אַנגענומען אַלטע טליתים צו וואַשן.

רעמעשניצע
פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען!
באַגוסלאַווסקער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונט

ד"ר וואַלישעווסקי	נערוו.-האַלז, אויערן-קר.	4—8
ד"ר בערלינער	קינדער-קראַנקהייטען	12—9½ 5–4
ד"ר שיפמאַן	אינערליכע קראַנקה.	1—11
ד"ר לוביאַש	אויגען און נאַזען-קר.	2—12
ד"ר שמיינפעלד	גערהעז און גאַלמונג קר.	3—1
ד"ר נאַלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	2—12.30
ד"ר קליאָפּבערג	כירורגישע קראַנקה.	— 1
ד"ר בערנשטיין	פרויען און געבורטס-הילף	4—2

קאָנסולטאַציע פון די דאָקטוירים ... אַנאַליזען, ... עלעקטריזאַציע, ... אויף ... אָפּעראַציעס ... 3120 פלעגעס און בלוט.
אימפּפונגען געגען שקאַרלאַטין.
אין דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרן אַ
דענטיסטישער קאַבינעט
עם נעמען אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן-ארצט	2—10
ד"ר לאָווינסקאַ סמאַראַפּאַלסקאַ	צאָהן-ארצט	7—3

קינסטליכע ציין, קראָנען, פּלאָמבען א. אַ. וו.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג

אדערעס איבעראַל

נאָר פּאַטענטירטע
פעלד-בעטען
פּראָדוקציע מיט דער פאַבריקס-מאַרקע
PALMA-PATENT
פּאָר וועלכע מיר גאַראַנטירען.
אויך פאַרקויפן מיר אויף לאַגער ... אויסשטעלונג: ניקעל-בעטען, קינדער-בעטען, מאַטראַצן, קינדער-וועגעלעך, שפּאַקלעך און געבויגענע מעבלען.
ביליגסטע פּרייזען! רעעלע באַהאַנדלונג! ביליגסטע פּרייזען!
לאָדז, פּולנאָצנאַ 24.

מעבעל
מעבעל | קויפט נישט קיין | מעבעל
מעבעל
בעפאָר איהר איבערצייגט אייך נישט אין מיין
מעבעל-געשעפט
גדאַנסקאַ (דלוגאַ) 44
טעלעפאָן 62-56
Ch. ŁAZNIK
נור ביי מיר קענט איהר בעקומען פּרעכטיגע מעבעל שעהן גוט און ביליג.
בעמערקונג: אויך קויף איך פערשידענע מעבעל, דיוואַנעס, פּעלצען, ניי-מאַשינען, סאַמאָוואַרען, אַנציגער א.אַ.וו. איך צאָהל די העכסטע פּרייזען. קומט און איבערצייגט אייך.

אכטונג ה"ה פריזערס!
מיין פּערפומעריע-געשעפט איז פערזעהען מיט אַ גרויסען אויסוואַהל פון פערשידענע קעלנישע און בלומען-וואַסערן צום פּרייז פון 4 זל. אַ ליטער, וועשעמאַל 3 זל., פּיקסין—7.80, ווי אויך אַלערליי פריזער-צובעהערן צו קאָנקורענץ-פּרייזען
מיט אַכטונג J. Drukier
11 ZAWADZKA 11
קומט און איהר וועט זיך איבערצייגען!

בעפאָר די געהסט קויפען מעבעל, בעט איך אנצוזעהען מיין

מעבעל-אויסשטעלונג
פּיאָטרקאָווסקאַ 66, טעלעפ. 34-25 ביי
L. Salomonowicz
וואָס ביי מיר קען מען קויפען קאָמפּלעט-איינריכטונגען און פּרטליינע-צימערן, ווי אויך איינצעלנע מעבעלשטיק צו מעסיגע פּרייזען אויף גוטע בעדינגונגען. פּינקטליכע און רעעלע אויסאַרבייטונג.

Dr. med. GRZEGORZ ROZENBERG
אינערע קראַנקהייטען.
ספּעציאַל-אַרצט פאַר מאָגען, קישקע און לעבער-לײַדען.
צוריקגעקעהרט.
נאַראָנסקאַ (דלוגאַ) 44,
טעלעפאָן 44 24.
נעמט-אָן פון 8.30—10.30 און פון 4.30—6 אָוו. זונטאָג 9—11

Dr. med. S. KANTOR
ספּעציאַליסט פון הויט- און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט רענטגען-שטראַהלען און קוואַרץ-לאַמפּ, עלעקטריזאַציעס.
פּיעטריקאָווער 144 (עק סענקעוויטשאַ)
טעלעפאָן 29-45.
עמפּפאַנגט פון 8 — 2 מיטאָג און פון 5—8 אין אָוונט. אין „Sanitas", ציגעלניאַ 29 טעגליך פון 2 ביז 4 נאָכמיטאָג

פאַבריק פון
ווישראַנדעלען
ווי אויך גאַלוואַנישע בראָנזיר-אַנשטאַלט
מ. לידער, לאָדז
צעגעלניאַנאַ 33, טעל. 53-41

נעהמט אָן אַלערליי געגענשטענדע צו איבערגילדען, פערזילבערן, ניקלען, בראָנזירען און אָקסידירען.
עס ווערען אויסגעפיהרט אַלערליי רעפּאַראַטורען פון פערשידענע מעטאַלענע און זילבערנע געגענשטענדע. פּינקטליכע אויספיהרונג.
גוט און ביליג מיט אַ גאַראַנטיע פאַר דויערהאַפטיקייט.
148

צו שטרייכען פוסבאָדען, פענסטער און טירען איז די בעסטע איל- און לאַק-פאַרב
„ALBALIN"
האַרט און טרוקנט שנעל צו בעקומען נאָר ביי
KOSEL i S-ka
הויפּט-לאַגער
פּשעיאַזד 8, טעל. 11-21
פיליע: פּעטריקאָווער 98, טעל. 15 62.

אַן אוצר פאַר עלטערן
זענען געזונדע און פריילעכע קינדער!
היגיענישער פודער
„DODO"
איז דאָס ווירקזאַמסטע מיטעל געגען אַלע אויסריהען און פערוויטען זיך פון קינדער-לייב, אונענטבעהרליך ביי ראַציאָנעלע קינדער-פלעגע.
דעריבער טוען אַלע מוטערס נוצען נאָר „DODO"
אויסגעאַרבייטעט פון קאָסמעטישען לאַבאָראַטאָריום
„MIXTA" w ŁODZI
פּרייז 50 גר. אַ שאַכטעל.
בעקומען זיך אין אַלע אַפּטייקען, דראָגעריעס און פּערפומעריעס

דאַנטיסט און צאָהנטעכניק
י. ביטענסקי
5 קאָנסטאַנטינער 5
נעהמט אָן אַלע טאָג פון 9 פריה ביז 8 אָוונט.
פּרייזען ביליג! בעצאָהלונג אויך אין ראַטעס

אַ געמויערט
הויז
צו פערקויפען,
אַלעקסאַנדראָווסקאַ 78.
704

Dr. med. W. ŁAGUNOWSKI
הויט- און וועגערישע קראַנק., היימען און מענער-שוואַכע
42 Gdańska 42
נעהמט אָן פון 9 ביז 10 פריה, פון 2—2[15] נאָכמ. פון 8—9 אָוו.
איז צוריקגעקעהרט.

Dr. HIERONIM REITLOWSKI
Ewangelicka 1
צוריקגעקעהרט
און נעהמט אָן פון 3—4 נאָכמ. און פון 7—8 אָוונט.
671

פריזער
מעלדעט זיך צו שטעלען
ווערען זאָפאָרט געברויכט
3 קאָנסטאַנטינער 3
ביי מאַרקעוויטש 714

אַנאָנסען-פּרייז:
... ... פּאָליטער - שורה.
פּערל לקראַ... 5 ולקראַ... ... די פּראָווינץ ... 50 ... ... די אַדמיניסטראַציע ...

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.